

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Żoliborz
Wydział Obsługi Rady Dzielnicy

Wpłynęło

2024 -06- 24

L.dz.

podpis

PROJEKT

DRUK NR 14.01

UCHWAŁA Nr/2024
RADY DZIELNICY ŻOLIBORZ MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
z2024 r.

w sprawie zaopiniowania „Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy za 2023 rok”

Na podstawie § 24 pkt 1 w związku z § 13 ust 1 pkt 8 Statutu Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy stanowiącego załącznik nr 18 do uchwały Nr LXX/2182/2010 Rady m.st. Warszawy z dnia 14 stycznia 2010 r. w sprawie nadania statutów dzielnicom miasta stołecznego Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r., poz. 8814 z późn. zm.) oraz § 16 pkt 1 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy stanowiącego załącznik Nr 18 do uchwały Nr XXIX/918/2008 Rady m.st. Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008 r. w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m.st. Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 74, poz. 2706 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1 Opiniuje pozytywnie sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy za 2023 rok z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2 Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy.

§ 3. 1. Uchwała podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Stołecznego Warszawy;

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Dzielnicy Żoliborz
m.st. Warszawy

BURMISTRZ
DZIELNICY ŻOLIBORZ M.ST. WARSZAWY

Renata Kozłowska

RADCA PRAWNY
Małgorzata Zolażnicka

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy
Bożena Golon

Kieruje na najbliższą sesję
W. J. Jasnowski
28.06.2024 r.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY Nr/2024
RADY DZIELNICY ŻOLIBORZ M.ST. WARSZAWY
z.....2024 r.
w sprawie zaopiniowania „Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy
Żoliborz m.st. Warszawy za 2023 rok”

Zgodnie z § 16 pkt 1 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 74, poz. 2706 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2023 poz. 901 z późn. zm.), Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz sporządza roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka.

Roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka zatwierdza Zarząd Dzielnicy i po uzyskaniu opinii Rady Dzielnicy w formie uchwały, przedstawia Radzie m.st. Warszawy.

Z tego względu konieczne jest zaopiniowanie przedłożonego sprawozdania przez Radę Dzielnicy.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Dzielnicy Żoliborz
m.st. Warszawy

RADCA PRAW
Małgorzata Kozłowska

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy
Bożena Golon

BURMISTRZ
DZIELNICY ŻOLIBORZ M.ST. WARSZAWY
Renata Kozłowska

Załącznik nr

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy

ul. Dembińskiego 3; 01-644 Warszawa

tel: 22 569-28-00; fax: 22 833-64-24

zolops@ops-zoliborz.waw.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ DZIELNICY ŻOLIBORZ M.ST. WARSZAWY ZA 2023 ROK

Warszawa, maj 2024 rok

Spis treści	3
1. Wstęp	6
2. Charakterystyka Dzielnicy	8
2.1. Mieszkańcy Dzielnicy	8
2.2. Powody korzystania z pomocy	8
2.3. Struktura rodzin	10
3. Charakterystyka ośrodka	11
3.1. Cele i zadania ośrodka	11
3.2. Struktura organizacyjna ośrodka	14
3.2.1. Schemat organizacyjny ośrodka	14
3.2.2. Kadra ośrodka	14
3.2.3. Doskonalenie zawodowe kadry – specjalizacje, szkolenia, udział w konferencjach, seminariach	15
3.2.4. Infrastruktura	15
4. Budżet	16
4.1. Gospodarka finansowa Ośrodka	16
4.2. Plan i wykonanie budżetu z podziałem na poszczególne zadania	17
5. Świadczenia z ustawy o pomocy społecznej	22
5.1. Świadczenia pieniężne	22
5.1.1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	22
5.1.2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych	22
5.1.3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i celowych specjalnych	23
5.2. Świadczenia niepieniężne	25
5.2.1. Praca socjalna	25
5.2.2. Dożywianie	26
5.2.2.1. Zapewnienie pomocy w formie posiłku oraz pomocy w formie zasiłku na zakup żywności	26
5.2.2.2. Realizacja krajowego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD	27
5.2.3. Świadczenia z tytułu zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym	27
5.2.3.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej	27
5.2.3.2. Kierowanie do ośrodków wsparcia	28
5.2.3.3. Zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych	28
5.2.3.4. Przyznawanie i kontrola świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	29
5.2.3.5. Wypłata wynagrodzenia opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd	30
5.2.4. Sprawianie pogrzebów	30
5.2.5. Poradnictwo specjalistyczne	30
5.2.6. Interwencje kryzysowe	31

6. Świadczenia z innych ustaw	32
6.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	32
6.2. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/przemocy domowej.....	33
6.3. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne.....	34
6.4. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	35
6.5. Pomoc na rzecz uchodźców z Ukrainy	35
7. Projekty i programy	36
7.1. Programy rządowe.....	36
7.1.1. Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów – Program „Wspieraj Seniora”	36
7.1.2. Program Asystent Rodziny	36
7.1.3. Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 „Posiłek w szkole i w domu”	36
7.1.4. Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	37
7.2. Projekty (unijne, lokalne, socjalne)	37
7.2.1. Projekt „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży systemowe wsparcie dla mieszkańców Warszawy w Dzielnicy: Bemowo, Wawer i Żoliborz”	37
7.2.2. „XIV Żoliborski Festiwal Śpiewających Seniorów”	38
7.2.3. Potańcówka Międzypokoleniowa	38
7.2.4. Projekt „Aktywizacja rodzin zagrożonych marginalizacją”	38
7.2.5. Grupa wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych	39
7.2.6. Badanie potrzeb mieszkańców.....	39
7.2.7. Projekt socjalny „Czas na wzrok”	40
7.2.8. Program „Warszawska pomoc osłonowa”	40
8. Pozostała działalność	41
8.1. Działania na rzecz osób starszych.....	41
8.1.1. Formy wsparcia seniorów	41
8.1.2. Działania na rzecz Powstańców Warszawy	42
8.2. Działalność ośrodków wsparcia dla seniorów	42
8.2.1. Ośrodki wsparcia – dzienne domy pomocy.....	42
8.2.2. Projekty socjalne w ośrodkach wsparcia.....	44
8.2.3. „Dni Seniora”	47
8.2.4. Projekty socjalne – Kluby Seniora	48
8.2.4.1. Klub Seniora „Promyk”	48
8.2.4.2. Klub Seniora „Radość Życia”	48
8.2.4.3. Klub Seniora „Niezapominajka”	49
8.2.5. Samoobrona dla seniorów	49
8.2.6. Kawa dla seniora	49
8.3. Zadania realizowane na rzecz rodzin z dziećmi	50
8.4. Wsparcie osób bezrobotnych	50

8.5. Praktyki studenckie.....	50
8.6. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami	51
8.7. Zadania realizowane na rzecz osób w kryzysie bezdomności	52
8.8. Zadania realizowane na rzecz cudzoziemców i repatriantów	53
8.9. Działania na rzecz środowiska lokalnego.....	53
8.9.1. Wielkanocne warsztaty ozdób świątecznym.....	53
8.9.2. Międzypokoleniowy Piknik Rodzinny	54
8.9.3. Piknik Otwieramy Żoliborz	54
8.9.4. Piknik Sąsiedzki WSM Zatrasię	55
8.9.5. Uroczyste obchody 79-rocznicy Powstania Warszawskiego	55
8.9.6. Sąsiedzkie spotkanie przy ul. Promyka 5.....	55
8.10. Program Wolontariat w OPS.....	56
8.11. Projekt „Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu”	56
8.12. Międzynarodowy Dzień Wolontariusza.....	57
8.13. Dział Administracyjno-Gospodarczy	57
8.14. Zamówienia publiczne	58
8.15. Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz	58
9. Podsumowanie.....	60
10. Spis tabel.....	62
11. Spis wykresów	62
12. Spis rysunków.....	62

1. Wstęp

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz będący jednostką organizacyjną m.st. Warszawy, działający na podstawie uchwały Nr XXIX/918/2008 Rady miasta stołecznego Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008 roku w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m.st. Warszawy (Dz. Urzędowy Woj. Maz. nr 74, poz. 2706 z późn.zm.) wykonywał zadania pomocy społecznej na terenie Dzielnicy Żoliborz w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2023 poz. 901 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1270 ze zm.),
- 3) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 40 ze zm.),
- 4) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz.U. 2023 poz. 103 ze zm.),
- 5) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2561 ze zm.),
- 6) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2039),
- 7) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. 2023 poz. 735 ze zm.),
- 8) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1249 ze zm.),
- 9) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1426 ze zm.),
- 10) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. 2023 poz. 571),
- 11) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2123 ze zm.),
- 12) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2023 poz. 775 ze zm.),
- 13) ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1605 ze zm.) oraz aktów wykonawczych do w/w ustawy,
- 14) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2230 ze zm.),

- 15) ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. 2022 poz. 902),
- 16) ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. 2023, poz. 2505 ze zm.),
- 17) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 530),
- 18) ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tj. Dz.U. 2023 poz. 1327 ze zm.),
- 19) uchwały Nr XXXIV/1024/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie upoważnienia dyrektorów ośrodków pomocy społecznej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym (Dz. Urzęd. Woj. Maz. z 13.08.2020, poz. 8600),
- 20) uchwały Nr XLIX/1309/2005 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta stołecznego Warszawy (Dz. Urzęd. Woj. Maz. 2005 r. Nr 113 poz. 3269 ze zm.),
- 21) uchwały Nr LVII/1810/2021 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 9 grudnia 2021 r. w sprawie podwyższenia kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej uprawniającego do zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego (Dz. Urzęd. Woj. Maz. z 20.12.2021 r. poz. 12116)
- 22) uchwały Nr XXXVII/843/2004 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy (Dz. Urzęd. Woj. Maz. Nr 253 poz. 6856 ze zm.),
- 23) uchwały Nr LXXIV/2079/2018 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 września 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych (Dz. Urzęd. Woj. Maz. z dnia 5 października 2018 r. poz. 9431 ze zm.).

2. Charakterystyka Dzielnicy

2.1. Mieszkańcy Dzielnicy

W 2023 roku w Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy zameldowanych na pobyt stały i czasowy było 52 047 osób (stan na 31.12.2023 r.). Nastąpił spadek liczby mieszkańców o 343 osoby w porównaniu do 2022 roku.

Tabela nr 1 Struktura mieszkańców Dzielnicy Żoliborz oraz osób objętych pomocą ośrodka według wieku i płci

Wiek	Liczba zamieszkujących kobiet	Liczba kobiet objętych pomocą	Liczba zamieszkujących mężczyzn	Liczba mężczyzn objętych pomocą	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób objętych pomocą ogółem
Dzieci (0-18 lat)	4 717	134	5 171	162	9 888	296
Osoby w wieku 19-60 lat	14 759	288	13 719	271	28 478	559
Osoby w wieku 61-99	8 624	515	5 013	372	13 637	887
Osoby powyżej 100 lat	26	4	18	0	44	4
Ogółem	28 126	941	23 921	805	52 047	1 746

2.2. Powody korzystania z pomocy

Osobom i rodzinom udzielana była pomoc w szczególności z powodów: długotrwałej lub ciężkiej choroby (71% ogólnej liczby rodzin), niepełnosprawności (33%), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (31%), ubóstwa (17%) i bezrobocia (4%).

Tabela nr 2 Główne powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin*	liczba osób w rodzinach*
Długotrwała lub ciężka choroba	836	1 142
Niepełnosprawność	386	598
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	366	667
rodziny niepełne	60	167
rodziny wielodzietne	19	100
Ubóstwo	204	301
Bezrobocie	53	95
Bezdomność	29	31
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	96
w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	10	51
Alkoholizm	23	33
Przemoc domowa	19	63
Sytuacja kryzysowa	14	22
Narkomania	11	27
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	9
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	5	18
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	1	3

* W jednej rodzinie może występować kilka powodów przyznania pomocy.

2.3. Struktura rodzin

Z różnych form wsparcia na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało 1 171 rodzin (1 746 osób), w tym 148 rodzin z Ukrainy.

Tabela nr 3 Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny emerytów i rencistów	552	716
Rodziny z dziećmi, w tym Rodziny niepełne	167 56	541 157
Pozostałe rodziny (osoby bezrobotne, długotrwale chore)	452	489
Ogółem	1 171	1 746

Wykres nr 1 Struktura gospodarstw domowych beneficjentów ośrodka korzystających z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej

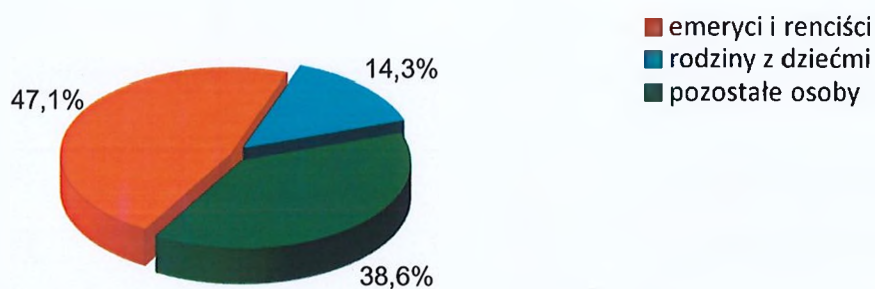

Tabela nr 4 Struktura gospodarstw domowych beneficjentów ośrodka korzystających z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Rodzaj gospodarstwa domowego	Ilość beneficjentów
Rodziny z dziećmi	14,3 %
Emeryci i renciści	47,1 %
Pozostałe osoby	38,6 %

3. Charakterystyka ośrodka

3.1. Cele i zadania ośrodka

Głównymi celami działania Ośrodka było:

- 1) rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) doprowadzenie w miarę możliwości do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem, zapobieganie powstawaniu nowych problemów społecznych rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- 3) organizowanie pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które zamieszkują na terenie dzielnicy, w celu przywrócenia im zdolności do wypełnienia tych funkcji.

Ośrodek realizował zadania własne oraz zadania zlecone m.st. Warszawie określone w ustawie o pomocy społecznej i innych aktach prawnych.

Zadania własne obejmowały w szczególności:

- 1) prowadzenie pracy socjalnej,
- 2) prowadzenie ośrodków wsparcia dla seniorów o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków: stałych, okresowych, celowych i celowych specjalnych,
- 4) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 5) przyznawanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania i kontrola ich świadczenia, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 6) sprawianie pogrzebów, w tym osobom bezdomnym oraz osobom niezamieszkałym na terenie m.st. Warszawy, których zgon nastąpił na terenie Dzielnicy Żoliborz,
- 7) dożywianie dzieci,
- 8) zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także organizowanie innych form pracy z rodziną,
- 9) przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wydania decyzji administracyjnych przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie kierowania mieszkańców Warszawy do domów pomocy społecznej, ustalania opłaty za pobyt mieszkańca oraz umieszczania w domach pomocy społecznej kierowanych do nich osób,

- 10) prowadzenie postępowań wobec osób zobowiązanych wskazanych w art. 61 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w sprawie opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, w tym zawieranie umów, o których mowa w art. 103 ust. 2 tej ustawy i wydawanie decyzji administracyjnych ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej w przypadku odmowy zawarcia tej umowy lub odmowy udzielenia wywiadu środowiskowego, a także zawieranie umów, o których mowa w art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej z osobami wskazanymi w art. 61 ust. 2a tej ustawy,
- 11) prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, o którym mowa w art. 90c ust. 2 ustawy o systemie oświaty,
- 12) sporządzanie sprawozdawczości,
- 13) udział w opracowaniu i realizacji trzyletniego programu wspierania rodziny m.st. Warszawy,
- 14) udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, w szczególności poprzez:
 - a) przygotowanie dokumentacji, w tym kontraktów socjalnych, niezbędnej do wydania decyzji administracyjnych przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola w sprawie kierowania do schronisk osób bezdomnych przebywających na terenie dzielnicy,
 - b) prowadzenie pracy socjalnej, w tym zawieranie indywidualnie opracowywanych programów wychodzenia z bezdomności w stosunku do osób bezdomnych przebywających na terenie dzielnicy,
 - c) współdziałanie z ośrodkami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi, a także innymi podmiotami działającymi na rzecz wspierania i aktywizacji osób bezdomnych w wychodzeniu z bezdomności i uzyskaniu samodzielności życiowej,
- 15) diagnozę problemów społecznych na obszarze działania Ośrodka oraz określanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
- 16) udzielanie informacji o przysługujących uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej,
- 17) udział w przygotowaniu corocznej oceny zasobów pomocy społecznej m.st. Warszawy.

Zadania zlecone m.st. Warszawie obejmowały w szczególności:

- 1) przyznawanie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kontrola ich świadczenia,
- 2) wydawanie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 3) wskazywanie osób, którym mogłaby być powierzona opieka lub kuratela, na wezwanie sądu opiekuńczego oraz wynagrodzenia za sprawowanie opieki,

- 4) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych na potrzeby weryfikacji uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 5) zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 6) zadania wynikające z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny,
- 7) udzielanie pomocy cudzoziemcom, o których mowa art. 18 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej.

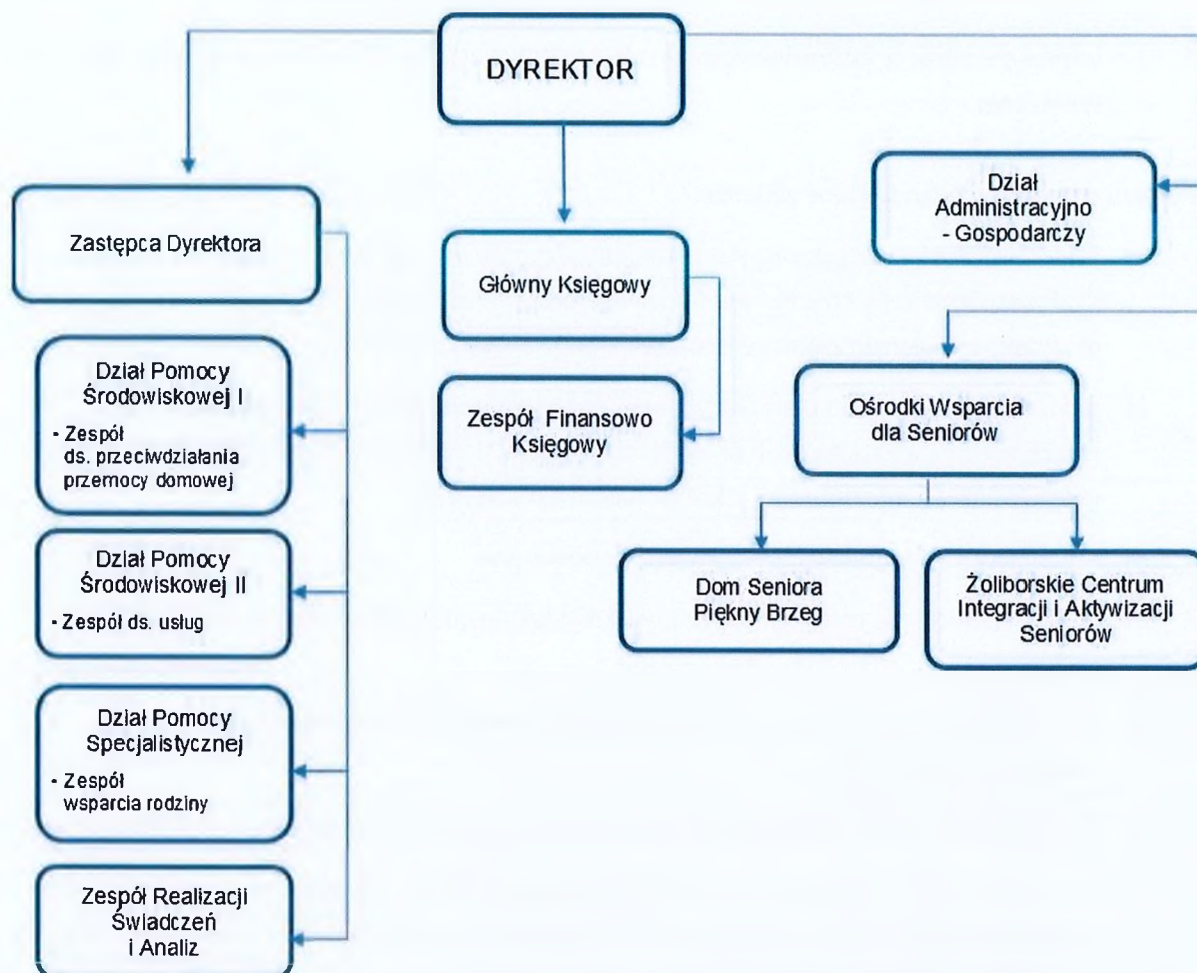
Ponadto Ośrodek realizował inne zadania:

- 1) zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie a następnie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Dzielnicy Żoliborz,
- 2) prowadził sprawy w zakresie weryfikacji i potwierdzenia okoliczności zawartych w oświadczeniach rodziców o przyjęcie dzieci m.in. do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i publicznych placówek,
- 3) organizował i prowadził poradnictwo specjalistyczne,
- 4) udzielał pomocy w integracji ze środowiskiem lokalnym osobom opuszczającym zakłady karne,
- 5) prowadził działania mające na celu integrację ze społeczeństwem repatriantów i osób mających status uchodźcy,
- 6) organizował wsparcie mieszkaniowe dla osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością,
- 7) realizował projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży: systemowe wsparcie dla mieszkańców m.st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo, Wawer i Żoliborz”,
- 8) realizował lokalne programy z zakresu pomocy społecznej na rzecz rozwiązywania występujących problemów społecznych,
- 9) w realizacji zadań ośrodek współdziałał: w szczególności z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, kościołami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej,
- 10) współdziałał z Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa” w zakresie:
 - przyznawania usług i przeprowadzania kontroli realizacji usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - współdziałał w organizowaniu i kontroli usług w formie dostarczania do miejsca zamieszkania gorących posiłków dorosłym osobom niesamodzielnym.

3.2. Struktura organizacyjna ośrodka

3.2.1. Schemat organizacyjny ośrodka

Rysunek 1 Schemat organizacyjny ośrodka

W celu sprawnej realizacji zadań statutowych Ośrodka z dnia 10 listopada 2023 r. utworzono Zespoły:

- 1) Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej – w ramach Działu Pomocy Środowiskowej I,
- 2) Zespół ds. Usług – w ramach Działu Pomocy Środowiskowej II,
- 3) Zespół ds. Wsparcia Rodziny – w ramach Działu Pomocy Specjalistycznej.

Pracą Zespołów kierują starsi specjaliści pracy socjalnej – koordynatorzy odpowiedzialni przed kierownikiem działu, w ramach którego działają Zespoły.

3.2.2. Kadra ośrodka

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Ośrodku zatrudnionych było 69 osób w ramach 66 etatów (w tym 1 osoba przebywająca na urlopie związanym z macierzyństwem).

Wśród zatrudnionych było 23 pracowników socjalnych i 3 asystentów rodziny. Około 93% zatrudnionych stanowiły kobiety.

Do pracy z rodzinami z Ukrainy dedykowano 3 pracowników (2 pracowników socjalnych oraz 1 asystent rodziny), których wynagrodzenie finansowane było ze środków UNICEF.

Do realizacji projektu „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży: systemowe wsparcie dla mieszkańców m.st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo, Wawer i Żoliborz” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zatrudnionych było 2 psychologów oraz 1 specjalista pracy z rodziną w ramach 1,5 etatu.

3.2.3. Doskonalenie zawodowe kadry – specjalizacje, szkolenia, udział w konferencjach, seminariach

Wszyscy pracownicy Ośrodka uczestniczyli w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym: szkoleniach (61), spotkaniach, warsztatach i konferencjach, które odbywały się w formie zdalnej lub stacjonarnej.

Szkolenia miały na celu m.in. zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników i podniesienie jakości wykonywanych przez nich zadań. Dotyczyły w szczególności problemów przeciwdziałania przemocy, narkomanii, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, rozwiązywania problemów bezdomności, postępowania z klientem trudnym czy z zaburzeniami psychicznymi, pracy z seniorami metodą Montessori Senior, procedury „Niebieskie Karty”, doskonaleniu i pogłębianiu wiedzy z zakresu prawa pracy i kodeksu postępowania administracyjnego, wynagrodzeń pracowników samorządowych, udzielania pomocy przedmedycznej, e-opieki, wolontariatu.

3.2.4. Infrastruktura

Siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy znajduje się w budynku przy ul. Dembińskiego 3.

Ośrodki wsparcia dla seniorów mieszczą się: przy ul. Popiełuszki 16 - Dom Seniora „Piękny Brzeg”, przy ul. Wyspiańskiego 6/8 - Żoliborskie Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów.

Dział Pomocy Specjalistycznej od 22 listopada 2023 r. mieści się przy ul. Popiełuszki 11.

Siedziba Zespołu Pierwszego Kontaktującego działającego w ramach realizacji projektu „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży: systemowe wsparcie dla mieszkańców m.st. Warszawy w Dzielnicy Bemowo, Wawer i Żoliborz” (współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego) znajdowała się w Szkole Podstawowej nr 392 przy Al. Wojska Polskiego 1A.

4. Budżet

4.1. Gospodarka finansowa Ośrodka.

Budżet Ośrodka składał się ze środków m.st. Warszawy, dotacji Wojewody, Unii Europejskiej oraz UNICEFu.

Plan: 13 626 004 zł, Wykonanie: 13 337 341 zł, tj. 97,88 % planu

Ośrodek prowadził gospodarkę finansową według zasad określonych dla jednostek budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka był roczny plan finansowy obejmujący dochody i wydatki. Na realizację zadań własnych przeznaczane były środki pochodzące z budżetu m.st. Warszawy oraz dotacji otrzymanej z budżetu Wojewody. Zadania zlecone realizowane były ze środków pochodzących z budżetu Wojewody.

Tabela nr 5 Plan i wykonanie budżetu

Budżet - źródła	Plan (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)
Zadania własne	11 238 813 zł	11 049 744,50 zł	98,32%
Dotacja na zadania własne	1 793 194 zł	1 761 745,71 zł	98,25%
Zadania zlecone	23 547 zł	23 545,56 zł	99,99%
Fundusz Pomocy Ukrainie oraz stypendia	85 655 zł	73 815,64 zł	86,18%
Projekty UE	220 034 zł	197 358,56 zł	89,69%
UNICEF	224 686 zł	175 456,24 zł	78,09%
Korpus Wsparcia Seniorów	9 828 zł	9 828,00 zł	100,00%
Program Asystent Rodziny 2023 r.	30 247 zł	30 247,00 zł	100,00%
Ogółem	13 626 004 zł	13 337 341,21 zł	97,88%

Tabela nr 6 Źródła dochodów

Źródła dochodów	Plan (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)
Odpłatności za usługi opiekuńcze	255 000 zł	456 802,40 zł	179,14%
Odpłatności za wyżywienie klientów w barze i w ośrodkach wsparcia	197 000 zł	353 321,46 zł	179,35%
Pozostałe dochody	8 000 zł	17 509,39 zł	218,87%
Ogółem	460 000 zł	827 633,25 zł	179,92%

Wykres nr 2 Struktura planu wydatków według źródeł finansowania

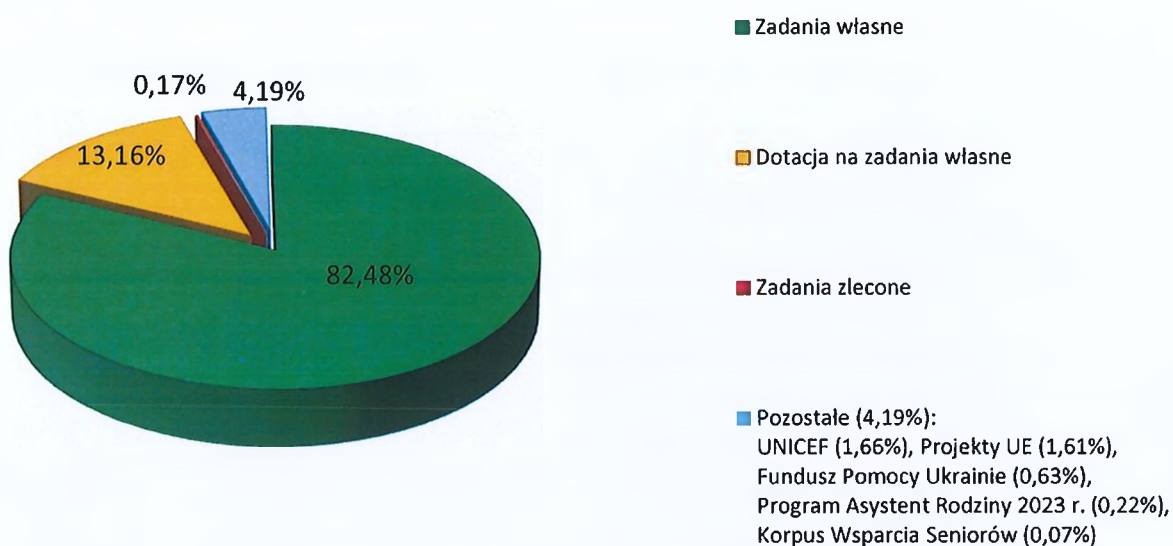

Tabela nr 7 Struktura planu wydatków według źródeł finansowania

Źródło finansowania	Plan wydatków
Zadania własne	82,48%
Dotacja na zadania własne	13,16%
Zadania zlecone	0,17%
Pozostałe, w tym:	4,19%, w tym:
UNICEF	1,66%
Projekty UE	1,61%
Fundusz Pomocy Ukrainie	0,63%
Program Asystent Rodziny 2023 r.	0,22%
Korpus Wsparcia Seniorów	0,07%

4.2. Plan i wykonanie budżetu z podziałem na poszczególne zadania

Tabela nr 8 Plan i wykonanie budżetu

Nr zadania	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2023 r.	Wykonanie na 31.12.2023 r.	Wykonanie w ujęciu %
B/V/2/8/2	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym – stypendia i zasiłki szkolne, w tym:	68 674 zł	25 571,80 zł	37,24%

Nr zadania	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2023 r.	Wykonanie na 31.12.2023 r.	Wykonanie w ujęciu %
	- dla dzieci z polskich rodzin	55 086 zł	20 106,80 zł	36,50%
	- dla dzieci będących obywatelami Ukrainy	13 588 zł	5 465,00 zł	40,22%
B/VI/3/1	Pozostała działalność: Projekt ze środków UE „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży: systemowe wsparcie dla mieszkańców Warszawy w Dzielnicy: Bemowo, Wawer i Żoliborz”	220 034 zł	197 358,56 zł	89,69%
B/VI/3/5	Pomoc dla repatriantów oraz uchodźców, w tym pomoc dla obywateli Ukrainy	79 086 zł	75 434,70 zł	95,38%
B/VI/3/7	Jednostki obsługi zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym:	8 241 545 zł	8 064 050,33 zł	97,85%
	- utrzymanie Ośrodka	8 230 278 zł	8 052 783,83 zł	97,84%
	- wynagrodzenie dla opiekuna prawnego (zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej)	11 267 zł	11 266,50 zł	100,00%
B/VI/3/8	Zapewnienie opieki osobom przebywającym i dochodzącym w ośrodkach wsparcia, w tym: Dom Seniora "Piękny Brzeg" i Żoliborskie Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów	1 623 972 zł	1 615 954,94 zł	99,51%
B/VI/3/9	Zapewnienie pomocy, opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodziców	384 283 zł	360 037,32 zł	93,69%

Nr zadania	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2023 r.	Wykonanie na 31.12.2023 r.	Wykonanie w ujęciu %
B/VI/3/10	Wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz zaspokajania potrzeb życiowych osób i rodzin, w tym:	55 428 zł	55 402,16 zł	99,95%
	Wspomaganie wspólnot lokalnych, organizacja spotkań integracyjnych na rzecz społeczności lokalnej, działania o charakterze integracyjnym, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - Żoliborskie Partnerstwa Lokalne, - piknik "Otwieramy Żoliborz", - „Międzypokoleniowy Piknik Rodzinny”, - "Potańcówka Międzypokoleniowa", - spotkanie sąsiedzkie - wielkanocne i wigilijne spotkania z mieszkańcami 	19 026 zł	19 021,82 zł	99,98%
	Działania samopomocowe i integrujące dla osób w podeszłym wieku, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - działalność Klubów Seniora ("Promyk", "Niezapominajka", "Radość Życia"), - „XIV Żoliborski Festiwal Śpiewających Seniorów”, - „Samoobrona dla seniorów” 	13 300 zł	13 280,26 zł	99,85%
	Programy na rzecz aktywizacji rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną, w tym:	1 940 zł	1 938,53 zł	99,92%

Nr zadania	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2023 r.	Wykonanie na 31.12.2023 r.	Wykonanie w ujęciu %
	- Aktywizacja rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną (wyjścia do kina, teatru), - spotkanie partnerów współpracujących w realizacji zadań na rzecz rodziny i dziecka			
	Prowadzenie grup wsparcia, spotkania okolicznościowe, integracyjne dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym: - „Grupa wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych”, - spotkanie dla rodzin „Pożegnanie roku 2023”	6 000 zł	5 999,82 zł	100,00%
	Wolontariat, w tym: - organizacja Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, - artykuły promocyjne dla wolontariuszy	5 334 zł	5 333,73 zł	100%
	Program Korpus Wsparcia Seniorów	9 828 zł	9 828 zł	100,00%
B/VI/3/11	Dożywianie, w tym:	1 469 786 zł	1 469 775,64 zł	100,00%
	Realizacja programu "Posiłki w szkole i w domu"	664 786 zł	664 775,76 zł	100,00%
	Pozostałe zadania z zakresu dożywiania	805 000 zł	804 999,88 zł	100,00%
B/VI/4/1	Zasiłki i pomoc w naturze, w tym:	1 424 601 zł	1 415 585,70 zł	99,37%

Nr zadania	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2023 r.	Wykonanie na 31.12.2023 r.	Wykonanie w ujęciu %
	Zasiłki stałe	689 585 zł	684 338,21 zł	99,24%
	Zasiłki celowe	587 353 zł	587 353,00 zł	100,00%
	Zasiłki okresowe	117 663 zł	117 662,02 zł	100,00%
	Sprawianie pogrzebów	30 000 zł	26 232,47 zł	87,44%
B/VI/4/4	Ubezpieczenia zdrowotne i świadczenia dla osób nie objętych ubezpieczeniem społecznym oraz osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej, w tym:	58 595 zł	58 170,06 zł	99,27%
	Pokrycie kosztów wydania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryteria dochodowe, o których mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	4 127 zł	4 127,00 zł	100,00%
	Oplata składki na ubezpieczenie zdrowotne	54 468 zł	54 043,06 zł	99,22%
Ogółem		13 626 004 zł	13 337 341,21 zł	97,88%

5. Świadczenia z ustawy o pomocy społecznej

5.1. Świadczenia pieniężne

Pomoc pieniężną w różnych formach otrzymało 614 osób (406 rodzin).

5.1.1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zasiłki stałe przyznawane były osobom, które z powodu wieku lub niepełnosprawności były niezdolne do pracy a ich dochód nie przekraczał kwoty kryterium dochodowego.

Osobom pobierającym zasiłek stały, które nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego opłacane były składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zasiłki stałe:

Plan: 689 585 zł, Wykonanie: 684 338 zł, tj. 99,24 % planu

Składki na ubezpieczenie zdrowotne:

Plan: 54 468 zł, Wykonanie: 54 043 zł, tj. 99,22 % planu

Tabela nr 9 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota (zł)	Średnia kwota zasiłku(zł)
Zasiłki stałe	127	684 338 zł	551,89 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	109	54 043 zł	51,42 zł

5.1.2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Osoby, które z powodu długotrwałej choroby, bezrobocia oraz oczekujące na orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w celu uzyskania prawa do zasiłku stałego a dochód ich był poniżej kryterium dochodowego otrzymywały zasiłek okresowy.

Plan: 117 663 zł, Wykonanie: 117 662 zł, tj. 100 % planu

Tabela nr 10 Zasiłki okresowe

Powody przyznania zasiłku okresowego	Liczba osób	Kwota świadczeń (zł)	Średnia wartość zasiłku (zł)
Ogółem, w tym:	48*	117 662 zł	565,68 zł
Długotrwała choroba	19	30 894 zł	523,63 zł
Bezrobocie	15	31 106 zł	586,91 zł
Inne (np. przy ubieganiu się o zasiłek stały)	25	55 662 zł	579,81 zł

*kilka osób miało przyznane świadczenie z kilku powodów

5.1.3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i celowych specjalnych

Plan: 782 867 zł, Wykonanie: 782 867 zł, tj. 100% planu

Zasiłki celowe i celowe specjalne przyznawane były osobom i rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, takich jak zakup lekarstw, żywności, obuwia i odzieży, opłata energii elektrycznej, opłata czynszu.

Tabela nr 11 Cele zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Cele zasiłków	Liczba osób*, którym decyzją przyznano świadczenie	Kwota świadczeń (zł)	Średnia wartość zasiłku (zł)
Ogółem:	367	782 867,00 zł	142,24 zł
zasiłki celowe na zakup żywności	266	195 514,00 zł	217,96 zł
opłata czynszu, w tym:	235	190 002,00 zł	170,71 zł
w ramach Programu „Warszawska pomoc osłonowa”**	140	127 926,00 zł	149,97
zakup środków czystości	225	50 560,00 zł	80,77 zł
zakup artykułów higienicznych i opatrunkowych oraz sanitarnych	221	47 620,00 zł	76,19 zł
zakup obuwia	195	41 620,00 zł	118,24 zł

Cele zasiłków	Liczba osób*, którym decyzją przyznano świadczenie	Kwota świadczeń (zł)	Średnia wartość zasiłku (zł)
opłata za energię elektryczną	177	97 628,00 zł	169,79 zł
zakup odzieży	175	32 060,00 zł	118,30 zł
zakup bielizny pościelowej, pościeli i koca	144	17 930,00 zł	103,05 zł
zakup bielizny osobistej	125	16 075,00 zł	71,13 zł
zakup lekarstw	117	56 586,00 zł	159,85 zł
opłata za gaz	75	9 661,00 zł	50,06 zł
dezynfekcja, dezynsekcja, deratyzacja	22	9 000,00 zł	214,29 zł
opłata za wodę, wywóz nieczystości i centralne ogrzewanie	16	4 658,00 zł	211,73 zł
zakup i montaż mebli	10	4 106,00 zł	410,60 zł
zakup i naprawa niezbędnych przedmiotów użytku domowego: sprzętu AGD	7	3 028,00 zł	432,57 zł
zakup sprzętu medycznego, rehabilitacyjnego i okularów	6	1 009,00 zł	168,17 zł
wyposażenie dla dzieci: szkolne, przedszkolne oraz do żłobka	4	900,00 zł	225,00 zł
dofinansowanie remontu mieszkania i zakup materiałów, w tym armatura	2	510,00 zł	255,00 zł
doposażenie do kolonii i obozów, dofinansowanie wypoczynku oraz sanatoria	1	500,00 zł	250,00 zł

Cele zasiłków	Liczba osób*, którym decyzją przyznano świadczenie	Kwota świadczeń (zł)	Średnia wartość zasiłku (zł)
dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego	1	900,00 zł	450,00 zł
pokrycie kosztów schronienia	1	3 000,00 zł	3 000,00 zł

*1 osoba mogła otrzymać zasiłki na różne cele

** Program „Warszawska pomoc osłonowa” (Rozdział 7.2.8. str. 40)

W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia, korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem lub marnotrawienia własnych zasobów finansowych osobie lub rodzinie przyznawano świadczenia niepieniężne w formie talonów uprawniających do zakupu artykułów spożywczych i higieniczno-sanitarnych w wyznaczonych sklepach „Społem” Warszawskiej Spółdzielni Spożywców Żoliborz tj. Hali Marymonckiej przy ul. Słowackiego 45 oraz DH Merkury przy ul. Słowackiego 16/18.

Z tej formy pomocy skorzystało 47 osób na kwotę 31 370 zł. Wartość jednego talonu wynosiła 10 zł.

5.2. Świadczenia niepieniężne

5.2.1. Praca socjalna

Pomocą w postaci pracy socjalnej objęto 1 171 rodzin (1 746 osób), w tym wyłącznie pracą socjalną 164 rodziny (291 osób).

Praca socjalna należąca do podstawowych zadań świadczona była na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym bez względu na posiadany dochód oraz zwiększenia aktywności społeczności lokalnych.

W pracy socjalnej wykorzystywano właściwe metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Rodziny i osoby motywowano do aktywności i samodzielności, wykorzystania własnych zasobów, możliwości i uprawnień w celu wzmocnienia i odzyskiwania zdolności poprawnego funkcjonowania. Udzielano informacji o przysługujących uprawnieniach, świadczeniach dostępnych w ramach systemu zabezpieczenia społecznego, ofercie różnych podmiotów oraz programów rządowych i realizowanych przez m.st. Warszawę programach osłonowych. Wspierano w załatwianiu spraw urzędowych oraz związanych z ochroną zdrowia m.in. wizyt lekarskich, szczepień.

Praca socjalna prowadzona była także w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakty zawierane były w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej (25 kontraktów).

5.2.2. Dożywianie

5.2.2.1. Zapewnienie pomocy w formie posiłku oraz pomocy w formie zasiłku na zakup żywności

Plan: 1 469 786 zł, Wykonanie: 1 469 776 zł, tj. 100 % planu

Z pomocy w formie gorących posiłków skorzystały 634 osoby, w tym 461 osób dorosłych oraz 173 dzieci w przedszkolach i szkołach.

Tabela nr 12 Pomoc w formie posiłku

Forma dożywiania	Liczba osób*	Kwota świadczeń (zł)	Średnia wartość posiłku / zasiłku (zł)
Posiłki ogółem, w tym:	634	1 274 262,00 zł	14,78 zł
Posiłki w barze	336	981 425,00 zł	16,35 zł
Posiłki w Środowiskowym Domu Samopomocy	49	119 147,00 zł	13,15 zł
Dla dzieci i młodzieży, w tym:	173	173 690,00 zł	10,15 zł
- obiady szkolne	145	149 434,00 zł	10,81 zł
- posiłki w przedszkolu	42	24 256,00 zł	7,37 zł

* jedna osoba mogła skorzystać z posiłków w różnych placówkach

Ponadto:

- 91 osób korzystało z posiłków w ramach usług podstawowych, finansowanych z innego zadania (uczestnicy ośrodków wsparcia: Domu Seniora „Piękny Brzeg”, Żoliborskiego Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów) (Ośrodki Wsparcia – str. 42).

Kwota świadczeń wyniosła 240 758,56 zł. Średnia wartość posiłku wyniosła 13,22 zł.

- 175 osobom niesamodzielnym dowożono posiłki do miejsca zamieszkania w ramach usługi świadczonej przez Centrum Usług Społecznych. Ośrodek przyznawał prawo do korzystania, monitorował, kontrolował terminowość dostarczania posiłków a także sposób potwierdzania ich odbioru. Koszt 1 posiłku wynosił 18,14 zł.

- w ramach dożywiania 266 osób otrzymało pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności na kwotę 195 514 zł.

Średnia wartość zasiłku wynosiła 217,96 zł (uwzględnione w tabeli nr 11 na str. 23).

5.2.2.2. Realizacja krajowego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD

Pomoc żywnościowa w ramach Programu była skierowana do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i których dochód nie przekraczał wysokości 220% kryterium dochodowego, a od 15 maja 2023 r. 235% kryterium dochodowego.

Paczki żywnościowe zawierały podstawowe artykuły spożywcze o wadze ok. 10 kg na osobę.

W ramach programu pomoc otrzymały 2 osoby samotnie gospodarujące (obywatele Ukrainy).

5.2.3. Świadczenia z tytułu zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym

5.2.3.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Dla osób wymagających całodobowej opieki, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, mimo pomocy w formie usług opiekuńczych skompletowano dokumenty w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej (24 osoby), w tym dla 6 osób na podstawie postanowienia sądu.

W placówkach zamieszkało 15 osób, 6 osób nadal oczekuje na zamieszkanie (1 w prywatnym domu opieki, 4 w środowisku domowym i 1 w szpitalu), 1 osoba zrezygnowała w trakcie kompletowania dokumentów, 1 osoba zmarła przed zamieszkaniem w domu pomocy społecznej, 1 osoba otrzymała odmowę skierowania do domu pomocy społecznej.

Ośrodek prowadził postępowania dotyczące ustalenia odpłatności i możliwości partycypowania osób zobowiązanych za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej (65). Postępowania dotyczyły ustalenia: miejsca pobytu osób zobowiązanych, również poza granicami kraju, ich sytuacji finansowej oraz możliwości partycypowania w kosztach pobytu członka rodziny w domu pomocy społecznej, ustalenia odpłatności w drodze umowy lub decyzji administracyjnej.

Zawarto 22 umowy oraz 17 aneksów w sprawie partycypowania w kosztach pobytu z osobami zobowiązanymi do ponoszenia odpłatności. Dochód 15 osób zobowiązanych nie przekraczał kwoty 300 % kryterium dochodowego, wobec czego nie ponosiły one odpłatności za pobyt mieszkańca w DPS.

5.2.3.2. Kierowanie do ośrodków wsparcia

W celu przeciwdziałania osamotnieniu i izolacji osoby w wieku poprodukcyjnym wymagające częściowego wsparcia (124) były kierowane do ośrodków wsparcia: Żoliborskiego Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów i Domu Seniora „Piękny Brzeg”, gdzie korzystały z usług podstawowych i ponadpodstawowych.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi (73) kierowano do korzystania z usług w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. Rydygiera 3.

Głównym celem usług była poprawa funkcjonowania w środowisku społecznym oraz poprawa stanu psychofizycznego poprzez udział w różnych zajęciach.

5.2.3.3. Zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych

Pomocą w formie usług opiekuńczych objęte były osoby samotne, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione oraz osoby, które wymagały pomocy innych osób, a rodzina nie mogła takiej pomocy zapewnić. Koszt 1 godz. usług opiekuńczych wynosił 19,40 zł, specjalistycznych usług opiekuńczych – 27,16 zł.

Tabela nr 13 Rodzaj usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze	Liczba osób	Liczba godzin
Ogółem, w tym:	390*	84 592,50
a) usługi opiekuńcze	350	60 593,00
b) specjalistyczne usługi opiekuńcze	95	23 999,50

* jedna osoba może korzystać z 2 rodzajów usług

Tabela nr 14 Najczęściej realizowany zakres usług opiekuńczych

Zakres usług opiekuńczych	Liczba osób
Dokonywanie zakupów	281
Sprzątanie	237
Pomoc w terminowym regulowaniu opłat ze środków finansowych odbiorcy usług	132
Przygotowanie posiłku (śniadanie, obiad, kolacja)	126
Zmiana bielizny pościelowej, prześcielenie łóżka	121

Zakres usług opiekuńczych	Liczba osób
Pomoc w załatwieniu spraw urzędowych	119
Podanie posiłku, pomoc przy spożywaniu posiłku, karmienie	115
Umawianie wizyt lekarskich	112
Dostarczanie posiłków	70
Pranie odzieży i bielizny	69
Pomoc w dotarciu i powrocie z placówek ochrony zdrowia, ośrodka wsparcia	63
Pomoc w załatwianiu czynności fizjologicznych	39

Tabela nr 15 Najczęściej realizowany zakres specjalistycznych usług opiekuńczych

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych	Liczba osób
Zmiana odzieży, bielizny osobistej i pościelowej / wymiana podkładu	84
Zmiana pampersa / pieluchomajtek i innych środków pomocniczych	81
Mycie odbiorcy usług w łóżku	80
Zapobieganie odleżynom i odparzeniem	47
Kąpiel w asyście osoby drugiej	30
Pilnowanie przyjmowania leków zgodnie ze zleceniem lekarskim	24
Pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków	10

Przeprowadzono 156 kontroli usług opiekuńczych. W 5 przypadkach na wniosek usługobiorców zmieniony został wymiar i zakres usług. Stwierdzone nieprawidłowości w świadczeniu usług (8) przekazywano do Wykonawcy - firmy Gwarant oraz do Centrum Usług Społecznych.

5.2.3.4. Przyznawanie i kontrola świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Z tej formy wsparcia skorzystały 44 osoby, w tym 30 osób chorujących psychicznie, 11 osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz 3 osoby z autyzmem (w tym 1 dziecko).

Głównym celem usług była poprawa jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez pomoc dostosowaną do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zakres usług obejmował m.in.: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi, wspieranie w codziennych czynnościach życiowych, wspólne organizowanie czasu wolnego, koordynowanie działań innych służb na rzecz rodziny, współpracę z różnymi specjalistami, wspieranie psychologiczno-pedagogiczne i edukacyjno-terapeutyczne (w przypadku dzieci).

Zrealizowanych zostało 4 186,5 godzin usług (około 8 godz. miesięcznie dla każdego świadczeniobiorcy).

Wykonawcą specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi była firma „Vital Plus” Ewa Lechowska.

Koszt 1 godziny usług wynosił 43,60 zł.

5.2.3.5. Wypłata wynagrodzenia opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd

Plan: 11 267 zł, Wykonanie: 11 267 zł, tj. 100% planu

Zgodnie z postanowieniem sądu wypłacone zostało wynagrodzenie należne opiekunowi (1 osoba) za sprawowanie opieki nad osobą psychicznie chorą, całkowicie ubezwłasnowolnioną, która nie była w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Wynagrodzenie średnie miesięczne wyniosło 300 zł, koszt obsługi zadania wyniósł 1,5%, tj. 166,50 zł rocznie.

5.2.4. Sprawianie pogrzebów

Plan: 30 000 zł, Wykonanie: 26 232 zł, tj. 87,44 % planu

Sprawienie pogrzebu należy do zadań obowiązkowych gminy. Ośrodek zorganizował 8 pochówków, których koszt wyniósł 31 928,07 zł. 2 pogrzeby zostały zrefundowane przez ZUS na kwotę 5 695,60 zł (zasilek pogrzebowy). W związku z tym faktyczne koszty poniesione przez ośrodek wyniosły 26 232,47 zł. Organizacją pochówków zajmowało się Miejskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.

5.2.5. Poradnictwo specjalistyczne

Ogółem z poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, rodzinnego i psychologicznego) skorzystały 43 rodziny (102 osoby).

Osoby wymagające poradnictwa prawnego były kierowane do punktów nieodpłatnego poradnictwa prawnego znajdujących się na terenie Dzielnicy Żoliborz, w tym do punktu znajdującego się w Urzędzie Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy oraz do różnych specjalistów przyjmujących w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym przy ul. Gdańskiej 4A prowadzonym przez Urząd Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy.

5.2.6. Interwencje kryzysowe

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

W ramach interwencji kryzysowej osobom w kryzysie udzielano natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz poradnictwa socjalnego i/lub prawnego. Interwencją kryzysową objęto osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód - 14 rodzin (18 osób).

6. Świadczenia z innych ustaw

6.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Asystą rodzinną objęte były rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodziny, w których występowało zagrożenie umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej i rodziny, których dzieci znajdowały się w pieczy zastępczej a istniała szansa na ich powrót do rodziny biologicznej (60 rodzin, w tym 11 rodzin ukraińskich), w których wychowywało się 92 dzieci.

Tabela nr 16 Główne problemy występujące w rodzinach objętych asystą rodzinną

Główne problemy	Liczba rodzin*
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych lub prowadzenia gospodarstwa domowego	42
Trudności szkolne dzieci	28
Przemoc w rodzinie – wdrożona procedura „Niebieska Karta”	11
Uzależnienie od alkoholu lub substancji psychoaktywnych	10
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	10
Niepełnosprawność	9
Długotrwała lub ciężka choroba	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6
Bezrobocie członka rodziny	4

* Liczba rodzin w tej kolumnie nie sumuje się – w jednej rodzinie może występować kilka problemów.

Z rodzinami prowadzona była praca, efektem której było:

- 1) poprawa kompetencji opiekuńczo-wychowawczych (42 rodzin),
- 2) nawiązanie i utrzymanie współpracy z wychowawcami placówek oświatowych (47 rodzin),
- 3) pomoc w nauce i uzyskanie promocji do następnej klasy (28 dzieci),
- 4) poprawa społecznego funkcjonowania rodzin oraz kontaktów i relacji sąsiedzkich (22 rodziny),
- 5) poprawa umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz gospodarowania budżetem domowym (18 rodzin),
- 6) poprawa relacji wewnątrzrodzinnych (17 rodzin),

- 7) znacząca poprawa osobistego funkcjonowania dorosłych (16 rodzin),
- 8) konsultacje/badania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (13 dzieci),
- 9) poprawa wyników w nauce (11 dzieci),
- 10) uzyskanie dodatku mieszkaniowego (7 rodzin), podjęcie działań zmierzających do spłaty zadłużenia czynszowego, złożenie wniosku o lokal socjalny/komunalny, poprawa warunków mieszkaniowych, przydział lokalu socjalnego.

Asystenci brali udział w pracach grup roboczych / grup diagnostyczno-pomocowych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” (11 rodzin). Asystenci współpracowali z przedstawicielami pieczy zastępczej, podejmowali i kontynuowali pracę z rodzinami dzieci przebywających w warszawskich placówkach opiekuńczo – wychowawczych (7 dzieci).

6.2. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/przemocy domowej

W 2023 r. dokonano nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od dnia 22 czerwca zaczęły obowiązywać przepisy wprowadzone ustawą zmieniającą z dnia 9 marca 2023 r., zgodnie z którymi m.in.: pojęcie „przemocy w rodzinie” zastąpiono „przemocą domową”, „grupy robocze” zastąpiono „grupami diagnostyczno-pomocowymi”, określono zakres zadań dla grup diagnostyczno-pomocowych oraz członków zespołu interdyscyplinarnego, a także wprowadzono nowe terminy na realizację zadań w procedurze „Niebieskie Karty”.

Ośrodek zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a następnie powołanego w dniu 22 września 2023 r. przez Prezydenta m.st. Warszawy, zgodnie z nowymi przepisami - Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy

W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli przedstawiciele różnych podmiotów: Urzędu Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy (Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Dzielnicowego Zespołu Żoliborz), policji, oświaty, służby zdrowia, sądu, prokuratury, organizacji pozarządowych oraz ośrodka pomocy społecznej.

Indywidualnymi sprawami zajmowały się grupy robocze, zaś po 22 września grupy diagnostyczno-pomocowe powołane przez Zespół. Zostało powołanych 110 grup (poza już działającymi).

W Dziale Pomocy Środowiskowej I utworzono Zespół ds. przeciwdziałania przemocy domowej, którego pracownicy obejmują odpowiednim wsparciem osoby i rodziny, dotknięte problemem przemocy domowej oraz pełnią funkcję członków grup diagnostyczno-pomocowych, dokonując diagnozy i oceny sytuacji po wpłynięciu zgłoszenia podejrzenia przemocy domowej oraz prowadząc procedurę „Niebieskie Karty”.

Procedurą „Niebieskie Karty” objętych było 139 rodzin, w tym w 49 rodzinach wszczęto procedurę po raz pierwszy (33 przez policję, 9 przez Ośrodek, 5 przez oświatę, 2 przez ochronę zdrowia), zaś dla

90 rodzin kontynuowano procedurę wszczętą w poprzednich latach.

Zakończono 79 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 63 na skutek ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy (do 21 września) / ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej (od 22 września) oraz 16 na skutek braku zasadności podejmowania działań.

Odbyło się 14 posiedzeń zespołu oraz 379 spotkań grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych, w których uczestniczyli pracownicy Ośrodka.

6.3. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne

Plan: 68 674 zł, Wykonanie: 25 572 zł, tj. 37,24%

w tym:

środki pochodzące z Funduszu Pomocy Obywatelom Ukrainy:

Plan: 13 558 zł, Wykonanie: 5 465 zł, tj. 40,22%

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego dla uczących się dzieci i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej zamieszkałych na Żoliborzu miała na celu wyrównywanie szans edukacyjnych oraz poprawę dostępności kształcenia dzieci i młodzieży z uboższych środowisk.

Wyплаты stypendiów szkolnych realizowane były w miesiącach:

- czerwiec - dla wniosków złożonych na rok szkolny 2022/2023 dla 15 uczniów w wysokości 14 042,30 zł, w tym dla 4 uczniów będących uchodźcami z Ukrainy w wysokości 4 473,00 zł,

- grudzień - dla wniosków złożonych na rok szkolny 2023/2024 dla 5 uczniów w wysokości 7 809,50 zł, w tym dla 1 ucznia będącego uchodźcą z Ukrainy w wysokości 992,00 zł.

Stypendia przyznawano z przeznaczeniem na:

- 1) całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- 2) zakup podręczników, które nie są udostępniane nieodpłatnie przez szkołę, lektur, encyklopedii, innych książek pomocnych w realizacji procesu dydaktycznego;
- 3) zakup komputerów stacjonarnych, laptopów lub tabletów;
- 4) zakup biletów miesięcznych lub kwartalnych uprawniających do korzystania z komunikacji miejskiej.

W rodzinach wnioskodawców najczęściej występowały: bezrobocie, samotne wychowywanie dzieci, wielodzietność oraz długotrwała choroba w rodzinie.

Uczniowie, którzy przejściowo znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego otrzymywali pomoc w formie zasiłku szkolnego.

Zasiłki szkolne wypłacono dla 6 uczniów w wysokości po 620 zł, w łącznej kwocie 3 720 zł.

6.4. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Plan: 54 468 zł, Wykonanie: 54 043 zł, tj. 99,22 % planu

Osoby będące w trudnej sytuacji materialnej i niemające uprawnień do bezpłatnej opieki zdrowotnej otrzymały prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (109 osób).

Wydano 42 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej oraz 5 decyzji odmawiających z powodu przekroczenia kryterium dochodowego i uzyskania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, 2 postępowania zostały umorzone, w 2 przypadkach stwierdzono wygaśnięcie decyzji.

6.5. Pomoc na rzecz uchodźców z Ukrainy

Różnymi formami wsparcia objętych zostało 267 obywateli Ukrainy (148 rodzin), którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi na terytorium tego kraju, przekroczyli granicę po 24 lutego 2022 r.

Świadczenie jednorazowe 300 zł przyznano dla 189 osób.

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej, w oparciu o art. 29 i 30 ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy udzielono dla 22 osób, w tym: opłacenie obiadów w szkole (11 dzieci), opłacenie posiłków dla dzieci w przedszkolu (8 dzieci), zasiłek stały (1 osoba), zasiłek celowy (1 osoba), pokrycie składki na ubezpieczenie zdrowotne (1 osoba).

Pomoc w formie stypendium szkolnego przyznano dla 5 uczniów.

Pomoc w formie paczki żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 otrzymały 2 osoby (samotnie gospodarujące).

Wsparciem asystenta rodziny objęto 11 rodzin (31 osób, w tym 18 dzieci).

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni prowadzili działania wspierające i monitorujące sytuację małoletnich dzieci, dla których został ustanowiony przez Sąd Rodzinny i Opiekunczy dla Dzielnicy Żoliborz opiekun tymczasowy.

Działania były prowadzone wobec 9 opiekunów tymczasowych i 9 dzieci. Pracownik socjalny świadczył wsparcie rodzinom w adaptacji w nowym środowisku lokalnym poprzez współpracę z placówkami oświatowymi, służbą zdrowia.

Pracownicy ośrodka informowali obywateli Ukrainy o działających na terenie m.st. Warszawy punktach świadczących różne formy wsparcia (zapewnienie opieki nad dziećmi, zajęcia dla dzieci, pomoc w znalezieniu zatrudnienia, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych).

7. Projekty i programy

7.1. Programy rządowe

7.1.1. Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów – Program „Wspieraj Seniora”

Plan: 9 828 zł, Wykonanie: 9 828 zł, tj. 100% planu

Kontynuowano rządowy program adresowany do seniorów (osób w wieku 70 lat i więcej). Osoby starsze korzystały ze wsparcia wolontariuszy m.in. w zakresie robienia i dostarczania zakupów spożywczych, wykupywania leków, wyprowadzania psa, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, dostarczaniu ciepłych posiłków, realizacji recept.

Zawarto porozumienia o współpracy z 31 wolontariuszami (młodzież, dorośli, seniorzy).

Wsparciem objęto 68 seniorów.

7.1.2. Program Asystent Rodziny

Głównym celem programu było wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w rozwoju systemu wspierania rodzin, w tym zwiększenia dostępu do usług asystenta rodziny w działaniach służących wspieraniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w celu pozostawienia w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub jak najszybszego powrotu do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej.

W ramach Programu Asystent Rodziny na rok 2023 ośrodek otrzymał dofinansowanie Wojewody do dodatków do wynagrodzenia trzech asystentów rodziny (kwota 30 247 zł).

7.1.3. Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 „Posiłek w szkole i w domu”

Pomoc w ramach rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 dedykowana była dzieciom, młodzieży oraz osobom dorosłym spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 200 % kryterium dochodowego.

W ramach programu z pomocy łącznie skorzystało 398 osób, w tym 43 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 105 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej i 260 osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Pomoc udzielana była w formie gorącego posiłku wydawanego w punktach żywieniowych (63), w tym: dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych – 59 placówek (45 szkół i 14 przedszkoli) oraz świadczenia pieniężnego na zakup żywności (zasitek celowy) – 68 rodzin (121 osób).

7.1.4. Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne”

Celem programu finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego była pomoc dorosłym osobom ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, poprzez zapewnienie usług zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego.

W ramach programu ośrodek współpracował z Fundacją Malwa.

Do Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego Malwa przy ul. Balcerzaka 2 skierowane zostały 2 osoby z niepełnosprawnościami wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (na pobyt całodobowy).

7.2. Projekty (unijne, lokalne, socjalne)

7.2.1. Projekt „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży systemowe wsparcie dla mieszkańców Warszawy w Dzielnicy: Bemowo, Wawer i Żoliborz”

Ośrodek w partnerstwie z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego (lider projektu) oraz dwoma warszawskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej – Bemowo i Wawer kontynuował realizację projektu finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu POWER, Oś priorytetowa IV, Innowacje społeczne i współpraca międzynarodowa, Działanie 4.1 Innowacje społeczne 2014 -2020.

Celem projektu było skalowanie środowiskowego modelu świadczenia usług medycznych i społecznych dla dzieci, młodzieży, rodziców/opiekunów zamieszkałych na terenie Żoliborza doświadczających kryzysu psychicznego poprzez udzielanie bezpłatnego, kompleksowego wsparcia dzieciom i młodzieży w obszarze zdrowia psychicznego w zależności od potrzeb w ramach zintegrowanych działań profilaktycznych, diagnostycznych, terapeutycznych i leczniczych.

Pracownicy Zespołu Pierwszego Kontakt (2 psychologów oraz specjalista pracy z rodziną) zajmowali się rejestracją, procesem diagnostycznym, uzgadnianiem indywidualnych planów zdrowienia w celu skierowania dzieci i młodzieży na pierwszy lub drugi poziom referencyjny (terapię psychologiczną lub leczenie specjalistyczne).

Do udziału w projekcie przystąpiło 255 uczestników (dzieci i młodzież) oraz 291 rodziców.

Realizacja projektu zakończyła się 31 grudnia 2023 r.

7.2.2. „XIV Żoliborski Festiwal Śpiewających Seniorów”

„XIV Żoliborski Festiwal Śpiewających Seniorów” odbył się we wrześniu w Kinie „Elektronik”. W festiwalu wystąpiło około 40 wykonawców (zespołów i solistów).

Było to wydarzenie o zasięgu ogólnopolskim, zgromadziło około 300 osób. Wśród uczestników festiwalu byli seniorzy, którzy przyjechali z różnych miejscowości.

Poziom występów był bardzo wysoki. Wykonawcy zachwycali publiczność wykonaniem utworu, ale też strojem i choreografią. Jedno z wyróżnień otrzymał żoliborski senior – reprezentant Żoliborskiego Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów.

Festiwal odbywał się przy wsparciu wolontariuszy zgromadzonych w ramach projektu „Ochotnicy Warszawscy” Warszawskie Partnerstwa dla wolontariatu.

7.2.3. Potańcówka Międzypokoleniowa

W październiku w Szkole Podstawowej nr 92 odbyła się „Potańcówka Międzypokoleniowa”, podczas której mieszkańcy dzielnicy - dzieci i młodzież, osoby dorosłe oraz seniorzy wspólnie bawili się przy muzyce - tańcząc, śpiewając, a także podziwiając profesjonalne występy taneczne par młodzieżowych.

Imprezę pod patronatem Burmistrza Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy koordynował Ośrodek przy udziale wolontariuszy LXIV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Ignacego Witkiewicza, którzy bawili się wspólnie z seniorami, zachęcając do tańca i udziału w konkursach.

W realizację wydarzenia zaangażowani byli przedstawiciele: ADM Osiedla Rudawka, ADM Osiedla Zatrąsiec, Szkoły Podstawowej Nr 92.

Projekt został sfinansowany przy wsparciu Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

7.2.4. Projekt „Aktywizacja rodzin zagrożonych marginalizacją”

Kontynuowano projekt dedykowany rodzinom z dziećmi mający na celu przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin poprzez możliwość udziału w aktywnościach i wydarzeniach kulturalnych, oświatowych i rekreacyjnych a także kształtowaniu umiejętności i doświadczeń wspólnego spędzania czasu całą rodziną w sposób aktywny.

W tym celu zorganizowano 4 spotkania, aby rodziny mogły wspólnie uczestniczyć w różnych wydarzeniach w Warszawie, w tym wyjścia: do Teatru Palladium na przedstawienie pt. „Czarodziej”, na wystawę do Centrum Pieniądza Narodowego Banku Polskiego, na spacer edukacyjny w Śródmieściu oraz do kina.

W wyjściach grupowych wzięło udział 38 rodzin (42 dzieci i 21 osób dorosłych).

Zrealizowano projekt spotkania integracyjnego dla rodzin pn. „Pożegnanie roku 2023”, podczas którego dorośli z dziećmi brali udział we wspólnych zabawach i nabywali umiejętności twórczego spędzenia czasu wolnego. W spotkaniu udział wzięło 30 rodzin (33 dorosłych i 44 dzieci).

Z inicjatywy Ośrodka odbyło się na terenie Żoliborskiego Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów spotkanie partnerów współpracujących w realizacji zadań wspierania rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną. Podczas spotkania z udziałem pedagogów, psychologów z żoliborskich placówek oświatowych omówiono m. in.: aktualną ofertę placówek wsparcia dziennego, ofertę Ośrodka, zmiany w procedurze „Niebieskie Karty” oraz ofertę warsztatów dla rodziców w ramach projektu unijnego realizowanego przy udziale Ośrodka.

7.2.5. Grupa wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych

Od października realizowano projekt „Grupa wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych”.

Celem projektu było wsparcie uczestników w podjęciu abstynencji i trwaniu w niej, a także pomoc w kształtowaniu silnej woli i motywacji do życia w trzeźwości, bez używek.

Uczestnicy tworzyli grupę otwartą, na spotkaniach obecne były średnio po 4 osoby.

Odbyło się 5 spotkań grupy (co 2 tygodnie).

7.2.6. Badanie potrzeb mieszkańców

Realizacja projektu odbyła się na dwóch płaszczyznach. Pracownicy ośrodka opracowali ankiety dotyczące „Identyfikacji potrzeb środowiska lokalnego Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy”, które zostały skierowane do dwóch grup odbiorców.

Ankiety dla mieszkańców przygotowano celem zbadania ich aktualnych potrzeb w zakresie oferty pomocowej ośrodka. Ankietę dla organizacji, instytucji, firm przygotowano celem pozyskania informacji na temat posiadanych przez nie zasobów, oczekiwań i możliwości w zakresie współpracy na rzecz lokalnych społeczności.

Ankiety zawierały zarówno pytania zamknięte jak i otwarte, miały postać anonimową, a zestaw pytań został tak skonstruowany, że nie dochodziło do gromadzenia danych osobowych. Na podstawie ankiet dokonano analizy potrzeb mieszkańców oraz potencjału i zasobów organizacji, firm i instytucji.

Wyniki badań są pomocne w kształtowaniu długofalowej polityki ośrodka - oferty pomocowej, planowanych inicjatyw i działań aktywizujących Żoliborskich Partnerstw Lokalnych dopasowanych do rzeczywistych potrzeb mieszkańców.

7.2.7. Projekt socjalny „Czas na wzrok”

Wspólnie z Zespołem Szkół Nr 31 im. Jana Kilińskiego – CXIV Liceum Ogólnokształcącym, Technikum Mechanicznym Nr 7, Branżową Szkołą Rzemiosł Artystycznych I Stopnia Nr 65 zrealizowano projekt polegający na wsparciu klientów ośrodka, których sytuacja socjalno-bytowa uniemożliwiała samodzielny zakup okularów.

Uczniowie kształcący się w zawodzie „Technik optyk” pod kierunkiem nauczyciela zajęć praktycznych wykonywali okulary korekcyjne indywidualnie na podstawie recepty z informacją o parametrach korekcji wzroku.

Otrzymanie bezpłatnych okularów korekcyjnych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb odbywało się na podstawie weryfikacji sytuacji klienta przez pracownika socjalnego oraz zaleceń lekarskich (recepta).

W ramach projektu bezpłatne okulary otrzymały 4 osoby.

7.2.8. Program „Warszawska pomoc osłonowa”

Na mocy uchwały Rady m.st. Warszawy z dnia 09.12.2021 r. w sprawie podwyższenia kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej do kwoty 1 940 zł, pomoc finansową w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego otrzymało 140 osób samotnie gospodarujących na kwotę 127 926 zł.

8. Pozostała działalność

8.1. Działania na rzecz osób starszych

8.1.1. Formy wsparcia seniorów

Z pomocy Ośrodka skorzystało 891 osób w wieku 60+, w tym 519 kobiet i 372 mężczyzn.

Prowadzono różne działania wspierające seniorów (osób w wieku 60+) w celu zapewnienia im możliwości samodzielnego, aktywnego i niezależnego funkcjonowania.

Wykres nr 3 Formy wsparcia, z których najczęściej korzystały osoby w wieku 60+

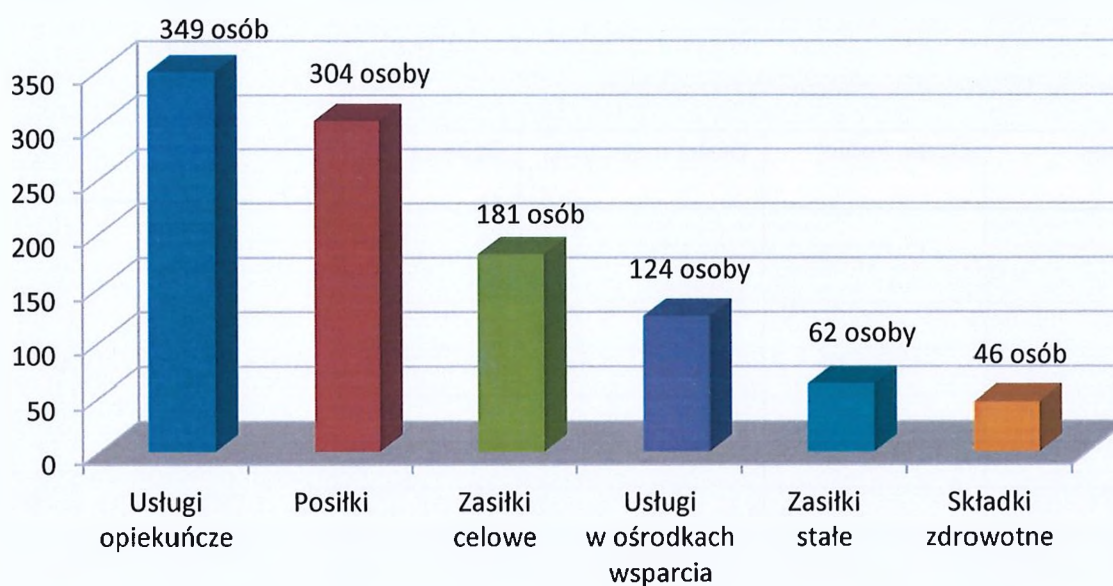

Tabela nr 17 Formy wsparcia, z których najczęściej korzystały osoby w wieku 60+

Formy wsparcia	Ilość osób
Usługi opiekuńcze	349
Posiłki	304
Zasiłki celowe	181
Usługi w ośrodkach wsparcia	124
Zasiłki stałe	62
Składki zdrowotne	46

8.1.2. Działania na rzecz Powstańców Warszawy

Ośrodek współpracował z Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nowolipie” w zakresie wsparcia Powstańców Warszawskich zamieszkujących na terenie Żoliborza (15 osób wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.)

Wsparciem objęto 12 Powstańców Warszawskich (3 kobiety oraz 9 mężczyzn), w zakresie dostarczania gorącego posiłku (8 osób) oraz usług opiekuńczych (8 osób). Pomoc na rzecz Powstańców Warszawskich była udzielana nieodpłatnie – na mocy Uchwały Rady m.st. Warszawy.

Najczęstsze działania wspierające polegały na: dokonywaniu i dostarczaniu zakupów, sprzątnięciu mieszkania, wynoszeniu śmieci, przygotowywaniu prostych posiłków, podaniu posiłku, sprzątnięciu po posiłkach oraz pomocy w zachowaniu właściwej higieny, zmianie odzieży i bielizny pościelowej, praniu, zamawianiu wizyt lekarskich.

Tabela nr 18 Wiek Powstańców Warszawskich

Wiek	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Ogółem
90	-	1	1
91	-	-	-
92	-	1	1
93	-	-	-
94	-	3	3
95	-	2	2
96	1	1	2
97	-	-	-
98	1	1	2
99	1	-	1
Ogółem	3	9	12

8.2. Działalność ośrodków wsparcia dla seniorów

8.2.1. Ośrodki wsparcia – dzienne domy pomocy

Plan: 1 623 972 zł, Wykonanie: 1 615 955 zł , tj. 99,51 % planu

Ośrodek prowadził 2 ośrodki wsparcia – dzienne domy pomocy dla osób starszych (Żoliborskie Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów (ŻCIiAS) oraz Dom Seniora „Piękny Brzeg” (DS“PB”).

Głównym celem działalności było zwiększenie aktywności uczestników, integracja ich ze środowiskiem lokalnym oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej.

Tabela nr 19 Ośrodki wsparcia - dzienne domy pomocy – podstawowe informacje

Podstawowe informacje	Żoliborskie Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów	Dom Seniora „Piękny Brzeg”	Ogółem
Liczba uczestników, w tym:	74	50	124
Liczba kobiet	54	37	91
Liczba mężczyzn	20	13	33
Średnia wieku (w latach)	79	75	77

Seniorzy korzystali z usług podstawowych i ponadpodstawowych.

Zakres usług podstawowych obejmował m.in. rozmowy wspierające oraz 2 posiłki dziennie (śniadanie i obiad). Od stycznia do maja 2023 r. koszt usług podstawowych wynosił 20,54 zł (śniadanie 7,80 zł, obiad 12,74 zł), a od czerwca do grudnia 2023 r. – 26,80 zł (śniadanie 10,50 zł, obiad 16,30 zł).

Uczestnicy ośrodków wsparcia otrzymali paczki świąteczne z okazji świąt Bożego Narodzenia (111 osób).

Usługi ponadpodstawowe miały na celu zwiększenie sprawności fizycznej, intelektualnej i integrację społeczną seniorów. Działania te sprzyjały rozwijaniu zainteresowań seniorów oraz poprawie kondycji fizycznej i psychicznej.

Tabela nr 20 Usługi ponadpodstawowe w ośrodkach wsparcia dla seniorów.

Obszar	Formy realizacji zadania
Aktywizacja fizyczna i intelektualna	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia usprawniające, - spacer i wycieczki krajoznawcze po Warszawie i okolicach, - zajęcia muzyczne, - zajęcia manualne i plastyczne, - gry stolikowe, biblioterapia, - treningi pamięci, quizy, łamigłówki
Edukacja, w tym zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - prelekcje i prezentacje multimedialne, - spotkania z psychologiem , - zajęcia komputerowe, kinoteka, - konwersacje z języka angielskiego
Integracja, w tym międzypokoleniowa	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania świąteczne i imprezy okolicznościowe, - integracyjne zabawy taneczne, - spotkania seniorów z dziećmi i młodzieżą.

8.2.2. Projekty socjalne w ośrodkach wsparcia

- 1) „Wokół sztuki”, „W sieci kultury” - cel – aktywizacja społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez kontakt ze sztuką, podnoszenie sprawności fizycznej i intelektualnej. Odbywały się wyjścia do kina, teatru, projekcje filmowe, spacer po Łazienkach Królewskich, zwiedzanie Muzeów: Etnograficznego, Narodowego, Wojska Polskiego, Polin, w Wilanowie, Belwederu, Pałacu Prezydenckiego oraz Ogrodu Zoologicznego,
- 2) „Razem” – cel - aktywizacja i integracja seniorów z ośrodków wsparcia oraz integracja międzypokoleniowa – poprzez udział w warsztatach z przedszkolakami z Przedszkoli nr 433, 197, 109, 96 oraz Przedszkola Baby Room, spotkanie ze studentami zrzeszonymi w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Studentów Medycyny w ramach akcji „Serce masz tylko jedno”, wspólne wyjścia na warsztaty, spotkania okolicznościowe, (m.in. obchody rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości wraz z dziećmi z Przedszkola nr 109 „Ludeczkowo”), lokalne wydarzenia i uroczystości.
- 3) „Kufel pełen bajek” - integracja międzypokoleniowa seniorów z przedszkolakami z Przedszkoli nr 130, 131, 132 poprzez wykorzystanie różnych form (podania ludowe, legendy, baśnie, piosenki, wiersze), dyskusje tematyczne, inscenizacje, tworzenie ilustracji oraz prac plastycznych, występy z okazji Dnia Babci i Dziadka, Program Niepodległościowy,
- 4) „Mistrzowie Planszy” - promowanie aktywności seniorów – organizacja gier stolikowych,
- 5) „Senior na medal” – aktywizacja fizyczna seniorów – organizacja mini zawodów sprawnościowych: konkurencje wymagające zręczności i precyzji m.in. rzuty piłką do tarczy,
- 6) „Treningi pamięci” - promowanie sprawności intelektualnej seniorów, zapobieganie pierwszym objawom demencji,
- 7) „Trening relaksacji” – promowanie sprawności psychofizycznej seniorów - muzykoterapia połączona z biblioterapią,
- 8) „Szydełko kontra druty” – rozwijanie zainteresowań i kreatywności seniorów – ćwiczenie sprawności manualnej,
- 9) „Co słyhać – sezonowa gazetka ścienna” – kształtowanie współodpowiedzialności za placówkę, rozwijanie postawy współpracy i kreatywności – sezonowe przygotowanie gazetek ściennych ze zdjęciami i ozdobami,
- 10) „Spotkania edukacyjne” – poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin nauki, sztuki zdrowego stylu życia, organizowanie pogadanek i prelekcji edukacyjnych m.in. z przedstawicielami Policji, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- 11) „Zdrowy styl życia” – wyjścia, spacer i spotkania propagujące zdrowy styl życia, kształtowanie zdrowych nawyków, dbania o aktywność fizyczną (m.in. wspólne ćwiczenia ruchowe, spacer z kijkami, wyjścia do tężni solankowej, na siłownię plenerową),
- 12) „Konkurs fotograficzny – kolory jesieni” - promowanie aktywności seniorów, aktywizacja kulturalna – zaprezentowanie fotografii wykonanych przez seniorów z Dzielnicy Żoliborz,

- 13) „Pracownia plastyczna” – edukacja kulturalna, rozwijanie zdolności manualnych i kreatywnego spędzania czasu wolnego – zajęcia plastyczno-manualne, warsztaty rysowania węglem prowadzone przez uczestnika Żoliborskiego Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów,
- 14) „Wspólne muzykowanie z Pogodnymi Seniorami”, „Muzyka łagodzi obyczaje” – integracja, aktywizacja – udział we wspólnym muzykowaniu, koncertach,
- 15) „Spotkania Biesiadne” – integracja seniorów, aktywne spędzanie czasu wolnego - wspólne przygotowanie posiłków na grilla, deserów połączone z zabawami tanecznymi,
- 16) „Biblioterapia” – aktywizacja kulturalna poprzez ukierunkowane czytanie mające kształtować wartości i morale słuchaczy przy wykorzystaniu literatury klasycznej oraz nowości wydawniczych, spotkania z autorami,
- 17) „Angielski dla seniora ”- lektorat z języka angielskiego – podstawowe słownictwo, zwroty i komunikaty,
- 18) „Z cyfryzacją za pan brat”, „Stop wykluczeniu cyfrowemu”, „Cyfrowy Punkt Konsultacyjny” – przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – edukacja informatyczna seniorów (obsługa komputera, smartfonu, tabletu), konsultacje i spotkania z informatykiem – wolontariuszem,
- 19) „Powrót do korzeni”, „W kręgu rodziny i przyjaciół” – odnowienie, wzmocnienie więzi między seniorami a ich rodzinami poprzez wspólne uczestnictwo w różnego rodzaju aktywnościach m.in. wyjście na Kawę dla Seniora, uczestnictwo w finale konkursu fotograficznego i wystawie prac, uczestnictwo w spotkaniach zespołu Pogodna Jesień, wspólne korzystanie z ogrodu Żoliborskiego Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów,
- 20) „Blżej siebie i natury” – edukacja z zakresu ochrony środowiska naturalnego – wycieczka do Łowicza – Arkadii – Nieborowa,
- 21) „Dookoła świata – warsztaty kulinarno-podróżnicze”, „Tradycje kulinarne” – zaznajamianie seniorów z kulturą, zwyczajami oraz ciekawostkami dotyczącymi różnych zakątków świata – prowadzenie warsztatów kulinarnych,
- 22) Zajęcia z jogi, zajęcia zumby (prowadzone przez wolontariuszy) oraz zajęcia usprawniające – aktywizacja fizyczna seniorów, usprawnienie psychomotoryki – podjęcie aktywności fizycznej dla poprawy postawy ciała, zmniejszenia dolegliwości bólowych kręgosłupa,
- 23) Zajęcia muzyczne – ćwiczenie emisji głosu, nauka tekstów, przygotowanie do udziału w festiwalu śpiewających seniorów oraz imprezach muzycznych,
- 24) Spotkania okolicznościowe – integracja międzypokoleniowa, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – m.in. spotkania noworoczne, zabawa karnawałowa, walentynki, Dzień Kobiet, spotkania wielkanocne, Dzień Matki, spotkania biesiadne, spotkania z okazji dni seniora, spotkania z przedszkolakami (Przedszkole nr 361 – występ wiosenny w wykonaniu dzieci, Przedszkole DoReMi – kolędy i pastorałki, Przedszkole nr 130, 131, 132 – spotkanie

mikołajkowe), obchody 79 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, andrzejkki, mikołajki, spotkania wigilijne,

- 25) Profilaktyka i edukacja zdrowotna – współpraca z SPZZLO, codzienne mierzenie ciśnienia, spotkania grupowe z psychologiem Ośrodka („Kąpiele Leśne”, „Styl życia i aspekty wpływające korzystnie na życie fizyczne i psychiczne”), indywidualne sesje z psychologiem, badanie i wykład na temat cukrzycy zorganizowane w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, prelekcja „Jak jedzenie wpływa na myślenie”.

Ponadto seniorzy uczestniczyli w lokalnych wydarzeniach organizowanych na terenie dzielnicy oraz m.st. Warszawy:

- a) spotkaniach muzycznych: Koncercie Zimowym z organizowany przez Ognisko Pracy Pozaszkolnej, koncercie Uniwersytetu Trzeciego Wieku z okazji Święta Niepodległości, Dancingu z muzyką na żywo, koncercie Chóru Bell Canto, koncercie ballad Bułata Okudźawy i Włodzimierza Wysockiego w wykonaniu Jakuba Rosiaka,
- b) spotkaniach okolicznościowych: warsztatach wielkanocnych i bożonarodzeniowych, spotkaniu andrzejkowym w Bielańskim Centrum Wsparcia Seniorów,
- c) Potańcówce Międzypokoleniowej w Szkole Podstawowej nr 392,
- d) XIV Żoliborskim Festiwalu Śpiewających Seniorów w Kinie Elektronik,
- e) piknikach: Międzypokoleniowym Pikniku Rodzinnym, Pikniku Sąsiedzkim organizowanym przez WSM Zatrasię, Sąsiedzkim spotkaniu na skwerze przy ul. Promyka 5,
- f) wydarzeniach kulturalnych: bezpłatnych seansach filmowych w kinie Wisła, przedstawieniu „Mieszczanin Szlachcicem” Moliere przygotowanym przez uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy,
- g) spotkaniu w Forcie Sokolnickiego z okazji „XV-lecia Uniwersytetu Trzeciego Wieku”,
- h) dwóch spotkaniach - warsztatowym i biesiadnym - zorganizowanych przez grupę seniorów „Żoliborscy Złoci Folklorysty” realizujących projekt „Powitanie lata na ludową nutę. Tradycja folklorystyczna Mazowsza” dzięki wsparciu finansowemu ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego
- i) spacerze ornitologicznym organizowanym przez Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków.

Udział seniorów w spotkaniach edukacyjno-wspierających:

- a) spotkaniach autorskich i prelekcjach w Czytelnii Pod Sowami m.in. „Europa mało znana” - spotkanie z podróżnikiem Panem Michałem Szulim, „Operetka moja miłość” – spotkanie z Panem Pawłem Świętoreckim,
- b) projekcie „Pakiety edukacyjne dla mazowieckich seniorów” realizowanym przez Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Aktywności” polegającym na przeprowadzeniu

przez przedstawiciela Polskiej Akademii Nauk - dr hab. Panią Hannę Krajewską wykładów edukacyjnych dla seniorów („Kobiety słynnych obrazów”, „Siedem cudów świata”, „Taj Mahal – dzieje wielkiej miłości”, „Fotografia – medium, które zmieniło widzenie”, „Dom Seniora na warszawskim Żoliborzu i jego twórcy”, „Sekrety zaginionych skarbów” oraz „Polscy odkrywcy Syberii”),

- c) wykładach przedstawicieli Federacji Konsumentów Oddziału w Warszawie „Oznakowanie żywności. Jak czytać etykiety?” oraz „Prawa konsumenckie” – w ramach projektu socjalnego „Senior świadomym konsumentem”,
- d) konferencji „Koalicja Cyfrowi Seniorzy” – zorganizowanej przez Pierwszy Żoliborski Uniwersytet III Wieku na temat nowoczesnych sposobów komunikacji,
- e) wykładzie „Historia znana i nieznaną” - mgr historii Pani Anny Dąbrowskiej, zabierającym seniorów „na spacer” przez ważne wydarzenia dziejowe, znane i nieznanne ciekawostki,
- f) spotkaniu z pracownikiem biblioteki „Polscy pisarze w nazwach żoliborskich ulic – Adam Mickiewicz”,
- g) spotkaniach w ramach projektu „Bezpieczny senior” - mających na celu zwiększanie świadomości w zakresie bezpieczeństwa seniorów poprzez spotkania z przedstawicielami Policji.

8.2.3. „Dni Seniora”

We wrześniu i październiku w związku z uroczystymi obchodami Dni Seniora na Żoliborzu ośrodek przygotował bogatą ofertę, której celem była integracja, edukacja oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób w starszym wieku. W związku z tym odbyły się następujące wydarzenia, imprezy i spotkania dla seniorów :

- dni otwarte w ośrodkach wsparcia: Domu Seniora „Piękny Brzeg” oraz Żoliborskim Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów,

- wspólne spotkania seniorów:

- w Żoliborskim Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów, Domu Seniora „Piękny Brzeg” oraz Klubach Seniora „Promyk”, „Radość Życia” i „Niezapominajka”,
- spotkania biesiadne w ośrodkach wsparcia,
- spotkania seniorów połączone z turniejami: „Senior na medal” – olimpiada sportowa, „Turniej gier planszowych” – rywalizacja w grze „Rummikub”,
- spotkania muzyczne: z zespołem „Polska Jesień”, koncert zespołu wokalnego „Retro” z Bemowskiego Centrum Kultury (wiązanka polskich szlagierów z lat 70.-80.)

- udział w wykładach, prelekcjach, lokalnych wydarzeniach,

- Żoliborski Festiwal Śpiewających Seniorów w Kinie „Elektronik” (Rozdział 7.2.2.str. 38),
- Potańcówka Międzypokoleniowa (Rozdział 7.2.3. str. 38),
- konkurs fotograficzny „Kolory jesieni” oraz uroczyste zakończenie konkursu – ogłoszenie wyników i wystawa fotografii,
- wycieczka dla seniorów do Łowicza-Arkadii-Nieborowa,
- zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu, spacer Nordic Walking po Sadach Żoliborskich, zajęcia z jogi,
- dyżury ekspertów: pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pt. ZUS dla seniorów, Policji – bezpieczeństwo seniorów, Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz – oferta dla seniorów, Cyfrowy Punkt Konsultacyjny – dyżur informatyka.

8.2.4. Projekty socjalne – Kluby Seniora

W ramach projektów socjalnych mających na celu aktywizację społeczną oraz integrację osób starszych prowadzone były 3 kluby seniora: „Niezapominajka” przy ul. Wyspiańskiego 6/8, „Radość Życia” przy ul. Popiełuszki 16, „Promyk” przy ul. Promyka 5. Spotkania w klubach odbywały się raz w tygodniu.

W zajęciach klubowych m.in. muzyczno-tanecznych, gimnastycznych, warsztatowych oraz spotkaniach edukacyjnych, filmowych, okolicznościowych uczestniczyło 69 seniorów.

8.2.4.1. Klub Seniora „Promyk”

W Klubie Seniora „Promyk” odbywały się spotkania o charakterze międzypokoleniowym – z dziećmi, młodzieżą, dorosłymi m.in. spotkania taneczne, spotkania okolicznościowe m.in. Dzień Babci, Dzień Matki, Tłusty Czwartek, spotkania świąteczne, spotkania z okazji Dni Seniora, koncerty w wykonaniu uczniów z Państwowej Szkoły Muzycznej nr 4 im. Karola Szymanowskiego.

Seniorzy uczestniczyli w spotkaniach i prelekcjach tematycznych, warsztatach plastycznych a także spotkaniach edukacyjnych m.in. kursie samoobrony, kursie udzielania pierwszej pomocy, obsługi telefonu komórkowego.

W ramach spotkań w Klubie Seniora „Promyk” realizowano projekt „Kino na Promyka”, dzięki którym seniorzy, mieszkańcy pobliskich bloków uczestniczyli w cyklu pokazów filmowych.

W zajęciach Klubu Seniora „Promyk” uczestniczyło 20 osób.

8.2.4.2. Klub Seniora „Radość Życia”

Spotkania w Klubie Seniora „Radość Życia” nastawione były na rozwój zainteresowań i zdolności uczestników. Organizowano spotkania edukacyjne, integracyjne, spacer po ciekawych miejscach

Warszawy. W marcu zorganizowano dzień otwarty, podczas którego przy kawie i herbacie oraz warsztatach robienia wielkanocnych kartek zapoznawano mieszkańców z działalnością klubu i twórczością seniorów.

Członkowie klubu seniora brali również udział w koncertach, spotkaniach okolicznościowych i integracyjnych organizowanych w Domu Seniora „Piękny Brzeg”.

W zajęciach Klubu Seniora „Radość Życia” uczestniczyło 15 osób.

8.2.4.3. Klub Seniora „Niezapominajka”

W Klubie Seniora „Niezapominajka” odbywały się spotkania, które służyły integracji, aktywizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu seniorów. Organizowano spotkania integracyjne, edukacyjne, rocznicowe, okolicznościowe, spacer po Warszawie.

Seniorzy brali również udział w spotkaniach i wydarzeniach organizowanych w Żoliborskim Centrum Integracji i Aktywizacji Seniorów.

W zajęciach klubu uczestniczyły 34 osoby.

8.2.5. Samoobrona dla seniorów

Projekt „Samoobrona dla seniorów” realizowany był w partnerstwie ze Szkołą Podstawową nr 392, Strażą Miejską oraz WSM Żoliborz Centralny.

W ramach projektu żoliborscy seniorzy uczestniczyli w zajęciach, podczas których nabywali umiejętności w zakresie bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych oraz samoobrony w nagłych sytuacjach zagrożenia (napad, kradzież itp.).

W projekcie uczestniczyło 30 osób (2 grupy po 15 osób).

Jedna grupa seniorów została dodatkowo przeszkolona w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej np. w przypadku zasłabnięć, zranień czy oparzeń.

8.2.6. Kawa dla seniora

W ramach projektu „Kawa dla Seniora” żoliborscy seniorzy za symboliczną opłatą mogli kupić kawę lub smakołyki oferowane w lokalach gastronomicznych: „Secret Life Cafe” - ul. Słowackiego 15/19, „Via Suzina” – ul. Suzina 8, „Ulica Baśniowa” – Al. Wojska Polskiego 41.

Seniorom wydano 190 karnetów.

8.3. Zadania realizowane na rzecz rodzin z dziećmi

Wsparciem Ośrodka było objętych 167 rodzin z dziećmi (w tym 56 rodzin niepełnych). Rodziny wieloproblemowe, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objęte były pomocą różnych specjalistów ośrodka, w tym asystenta rodziny (47 rodzin).

Praca z rodziną miała na celu przede wszystkim poprawę kompetencji wychowawczych, relacji rodzinnych, nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów rodzinnych oraz kształtowanie właściwych postaw i umiejętności społecznych.

Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny motywowali do udziału dzieci w zajęciach w ośrodkach wsparcia dziennego lub innych placówkach świadczących pomoc dziecku i rodzinie. Wspólnie tworzyli plany pracy z rodziną oraz występowali do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w sprawach o wgląd w sytuację rodziny.

W warsztatach umiejętności wychowawczych, adresowanych do rodziców dzieci z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych uczestniczyło 10 rodziców. Zakres warsztatów obejmował zagadnienia dotyczące nabycia wiedzy o etapach rozwojowych i potrzebach dzieci w wieku szkolnych, współczesnych zagrożeniach występujących wśród młodzieży, szczególnie odnośnie uzależnień od środków psychoaktywnych i behawioralnych. Warsztaty zorganizował Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy.

8.4. Wsparcie osób bezrobotnych

Z powodu bezrobocia pomocą objęto 53 rodziny (95 osób). Osoby bezrobotne kierowano do urzędu pracy w celu uzyskania aktualnych ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, organizowanych giełdach pracy, szkoleniach, programach aktywizacyjnych. 15 osobom przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego.

8.5. Praktyki studenckie

Na podstawie zawartego porozumienia ośrodek umożliwił odbycie praktyk studentom Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie studiującym na kierunku praca socjalna.

Celem praktyk było zapoznanie studentów z formalnymi podstawami funkcjonowania Ośrodka, przepisami prawa, strukturą organizacyjną, zasadami finansowania, trybem zgłaszania klientów, dokumentacją prowadzoną przez pracowników socjalnych, metodami i narzędziami pracy stosowanymi przez pracowników, formami współpracy z innymi instytucjami, organizacjami, formami pomocy. W trakcie praktyk studenci nabyli umiejętności oceny skuteczności doboru form pomocy stosownie do sytuacji, przeprowadzali w obecności pracownika socjalnego wywiady środowiskowe na obowiązujących drukach, opracowywali wspólnie plany pomocy.

8.6. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami

Z różnych form pomocy skorzystało 386 rodzin (598 osób w rodzinach), w których znajdowało się 311 osób z niepełnosprawnościami.

Tabela nr 21 Podział osób z niepełnosprawnościami ze względu na wiek

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0 - 18	4	9	13
19 - 60	72	94	166
61 i więcej	75	57	132
Ogółem	151	160	311

Tabela nr 22 Osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności według płci

Stopień niepełnosprawności	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Orzeczenie o niepełnosprawności dziecka do 16 r.	2	9	11
Znaczny	55	59	114
Umiarkowany	75	77	152
Lekki	19	15	34
Ogółem	151	160	311

Tabela nr 23 Formy wsparcia osób z niepełnosprawnościami

Formy wsparcia	Liczba osób
Praca socjalna, rozmowy wspierające	311
Poradnictwo – spotkania i konsultacje indywidualne, informowanie o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom, pomoc w pisaniu pism urzędowych, składaniu wniosków do Stołecznego Centrum Osób Niepełnosprawnych, w tym o likwidację barier komunikacyjnych, architektonicznych; zakup sprzętu rehabilitacyjnego; dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego; uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności, pomoc w składaniu wniosków o świadczenie uzupełniające	234
Pomoc finansowa	165
Pomoc rzeczowa – posiłki	128

Formy wsparcia	Liczba osób
Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych	93
Kierowanie do korzystania z usług w Środowiskowym Domu Samopomocy, korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym	56
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	31
Uczestnictwo w ośrodkach wsparcia dla seniorów	23
Skompletowanie dokumentów do domu pomocy społecznej	7
Skierowanie do Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego Malwa (Rozdział 7.1.4. str. 37)	2
Skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla osób chorych na SM w Dąbku	1

- jedna osoba mogła korzystać z różnych form wsparcia

8.7. Zadania realizowane na rzecz osób w kryzysie bezdomności

Różnymi formami pomocy objęto 29 rodzin (31 osób), w tym 7 kobiet, 22 mężczyzn, oraz 2 dzieci, które przebywały w ośrodkach wsparcia, schroniskach, piwnicach, pustostanach, domkach na działkach, namiotach, szpitalach, przyczepach oraz w miejscach niemieszkalnych w przestrzeni publicznej na Żoliborzu: w pustostanie przy ul. Izabeli 3, ul. Rymkiewicza 7, ul. Włociańskiej 9, ul. Wybrzeże Gdyńskie 2 (przyczepy campingowe), teren pomiędzy Wybrzeżem Gdyńskim a ul. Krasińskiego (namiot), skwer zieleni położony u zbiegu ul. Rydygiera i ul. Matysiakówny, parking u zbiegu ul. Elbląskiej i ul. Powązkowskiej, teren Skweru Brukalskich przy kościele Stanisława Kostki.

W okresie zimowym odbywały się wspólne patrole pracowników socjalnych i funkcjonariuszy Straży Miejskiej w ramach których monitorowano sytuację i potrzeby osób bezdomnych. Osoby te każdorazowo były informowane o ofercie pomocy Ośrodka oraz m.st. Warszawy, wolnych miejscach w placówkach dla osób bezdomnych, jadłodajniach oraz o możliwości skorzystania z gorącego posiłku rozwożonego przez Straż Miejską.

Pracownicy ośrodka współpracowali z zespołem streetworkerów ze Stowarzyszenia Pomocy i Interwencji Społecznej w działaniach mających na celu poprawę funkcjonowania osób pozostających w kryzysie bezdomności przebywających na terenie dzielnicy Żoliborz.

W wyniku prowadzonej pracy z osobami bezdomnymi 2 osoby złożyły wniosek o lokal socjalny, 2 osoby wróciły do rodziny, 1 osoba została umieszczona w domu pomocy społecznej, 3 osoby otrzymały lokal socjalny, 4 osoby realizowały indywidualny program wychodzenia z kryzysu bezdomności.

8.8. Zadania realizowane na rzecz cudzoziemców i repatriantów

Plan: 8 153 zł, Wykonanie: 8 152 zł, tj. 100 % planu

Różnymi formami wsparcia objęto 23 rodziny cudzoziemców (73 osoby w rodzinach), w tym 18 rodzin z dziećmi (41 dzieci). Rodziny pochodziły z Rosji, Ukrainy, Afganistanu, Gruzji, Białorusi, Nigerii. Cudzoziemcy przebywali w Polsce na podstawie karty czasowego pobytu i stałego pobytu, ochrony uzupełniającej, zezwolenia na osiedlenie, statusu uchodźcy, pobytu ze względów humanitarnych.

Problemy, jakie występowały w rodzinach cudzoziemców to m.in. ubóstwo, bezrobocie, trudności mieszkaniowe, długotrwała choroba, niepełnosprawność, trudności w integracji ze społeczeństwem polskim i słaba znajomość języka polskiego, sytuacja kryzysowa.

Pomoc na rzecz cudzoziemców udzielana była w zależności od potrzeb każdej z rodzin oraz występujących problemów. Najczęściej była to pomoc finansowa w formie zasiłków celowych oraz obiadów.

8.9. Działania na rzecz środowiska lokalnego

Na terenie dzielnicy Żoliborz funkcjonuje 5 partnerstw lokalnych: „Dla Rudawki i Zatrasia”, „Sady Żoliborskie”, „Żoliborz Oficerski”, „Marymont Kaskada” oraz „WSM Żoliborz Centralny”.

W ramach działań na rzecz środowiska lokalnego ośrodek organizował i koordynował szereg spotkań żoliborskich partnerstw lokalnych oraz uczestniczył w spotkaniach organizowanych na terenie dzielnicy Żoliborz mających na celu szeroko rozumianą aktywność społeczną.

W lutym w Czytelni pod Sowami odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele wielu żoliborskich instytucji, zainteresowanych współpracą. Rozmawiano o potrzebach mieszkańców oraz opracowano harmonogram dalszych spotkań w ramach każdego z partnerstw celem usprawnienia przepływu informacji oraz realizacji lokalnych działań.

Odbyło się 40 spotkań w partnerstwach oraz 2 spotkania z mieszkańcami, podczas których omawiano bieżące i planowane wspólne działania mające na celu aktywne włączenie społeczne mieszkańców.

8.9.1. Wielkanocne warsztaty ozdób świątecznym

W marcu zorganizowano cykl spotkań dla mieszkańców, które odbyły się:

- w Szkole Podstawowej nr 392, Al. Wojska Polskiego 1a (Partnerstwo „Żoliborz Oficerski”),
- w Miejscu Aktywności Lokalnej, ul. Marii Kazimierzy 20 (Partnerstwo „Marymont Kaskada”),
- w Galerii Żoliborz, ul. Broniewskiego 28 (Partnerstwo „Sady Żoliborskie”),
- w budynku przy ul. Krasieńskiego 38C (Partnerstwo dla „Rudawki i Zatrasia”).

Uczestnicy warsztatów mieli okazję przygotować m.in. okolicznościowe koszyczki, stroiki, kolorowe pisanki oraz palemki. Podczas warsztatów w Partnerstwie „Sady Żoliborskie” dzieci miały dodatkowo

możliwość sprawdzenia się w tzw. malowaniu intuicyjnym, z wykorzystaniem tektury, farb i małych gąbeczek. Powstało wiele ciekawych, bardzo kreatywnych prac plastycznych. Wszystkich uczestników odwiedził świąteczny zajacek z koszem pełnym słodyczy.

8.9.2. Międzypokoleniowy Piknik Rodzinny

W maju przy ul. Promyka 5 odbył się Międzypokoleniowy Piknik Rodzinny. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z Warszawską Spółdzielnią Mieszkaniową „Żoliborz Centralny” w ramach Projektu Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu „Ochotnicy Warszawscy”.

W organizację wydarzenia licznie włączyli się lokalni partnerzy, którzy przygotowali dla mieszkańców różne atrakcje m.in.: koncert Zespołu Klarinetowego i Solistów (Zespół Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego), warsztaty malowania toreb płóciennych i wykonywania biżuterii (Środowiskowy Dom Samopomocy), warsztaty malowania na szkle (Ognisko Pracy Pozaszkolnej), Miasteczko Historyczne (Grupa rekonstrukcyjna „Pospolite Ruszenie Królestwa Polskiego”). SPZZLLO Warszawa Żoliborz – Przychodnia Szajnochy zorganizowała punkt medyczny, Straż Miejska m.st. Warszawy pokaz pierwszej pomocy. Fundacja „Nagle Sami” oferowała poradnictwo dla osób w traumie.

Podczas pikniku zapoznawano mieszkańców z ofertą ośrodka, w szczególności w zakresie poradnictwa specjalistycznego. Zaprezentowano wystawę prac seniorów z ośrodków wsparcia. Dla uczestników zorganizowano zabawę fantową, gry międzypokoleniowe, a także stoisko z watą cukrową i popcornem. Dzieci chętnie uczestniczyły w zabawach na dmuchańcach, malowaniu buziek i robieniu wodnych tatuaży.

Wydarzenie to spotkało się z ogromnym zainteresowaniem zarówno najmłodszych jak i najstarszych mieszkańców Dzielnicy Żoliborz.

Piknik wspierali wolontariusze, w tym młodzież z żoliborskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

8.9.3. Piknik Otwieramy Żoliborz

W czerwcu ośrodek uczestniczył w pikniku organizowanym przez Urząd Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy pn. „Otwieramy Żoliborz”, który odbył się na terenie Kępy Potockiej.

W strefie zdrowia i profilaktyki ośrodek przygotował punkt poradnictwa specjalistycznego, prezentując szeroką ofertę w zakresie wsparcia dla mieszkańców dzielnicy – dzieci i młodzieży, osób dorosłych i seniorów. Uczestnikom pikniku prezentowano również ofertę skorzystania z fachowej i nieodpłatnej pomocy psychologicznej dla dzieci w ramach projektu unijnego „Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży”.

Dla uczestników pikniku przygotowano również atrakcję puszczenia wielkich baniek mydlanych.

8.9.4. Piknik Sąsiedzki WSM Zatrasię

W czerwcu ośrodek uczestniczył w pikniku sąsiedzkim organizowanym przez WSM Zatrasię. Administracja osiedla od wielu lat aktywnie włącza się w działania na rzecz Żoliborskich Partnerstw Lokalnych.

Piknik był okazją do spotkania z mieszkańcami, wymiany informacji o ofercie pomocowej ośrodka, dostępnych programach wsparcia, zarówno dla dzieci, osób dorosłych jak i dla seniorów. Dla przybyłych gości przygotowano atrakcje m.in. stoisko do puszczenia baniek mydlanych, które cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem.

8.9.5. Uroczyste obchody 79-rocznicy Powstania Warszawskiego

W sierpniu seniorzy z ośrodków wsparcia uczcili 79-rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego poprzez udział w uroczystościach przy ul. Krasińskiego, w miejscu gdzie padły pierwsze strzały w Powstaniu Warszawskim na Żoliborzu. Wraz z władzami Dzielnicy Żoliborz, przedstawicielami Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej Żywiciel i Miłośników Ich Tradycji, mieszkańcami Żoliborza seniorzy złożyli symboliczną wiązanekę z białych i czerwonych mieczyków dla upamiętnienia polskich żołnierzy i cywilów poległych w Powstaniu Warszawskim.

W Domu Seniora „Piękny Brzeg” odbyło się spotkanie, na którym wystąpił solista Chóru UTW Bielany „Bel Canto” - Pan Stanisław Błoński. Pieśnią patriotycznym towarzyszyły wspomnienia senierek z czasów Powstania Warszawskiego na terenie Żoliborza i Czerniakowa.

8.9.6. Sąsiedzkie spotkanie przy ul. Promyka 5

W październiku na skwerze przy ul. Promyka 5 odbyło się „Sąsiedzkie spotkanie”, w którym uczestniczyli mieszkańcy środowiska lokalnego.

Uczestnicy spotkania brali udział w różnych atrakcjach m.in. zajęciach udzielania pierwszej pomocy, rozmowach z pracownikami Eko Patrolu na temat zwierząt (były węże i pająki), warsztatach tworzenia biżuterii, punkcie wymiany książek. Odtwarzano piosenki z repertuaru Warszawskiej Kapeli z Targówka. Ponadto uczestnicy grali w gry planszowe, wymieniali się książkami, śpiewali warszawskie piosenki i tworzyli sąsiedzki, jesienny kolaż. Zorganizowano także poczęstunek – grochówkę z kuchni polowej oraz słodkie przekąski.

Spotkanie było okazją do zaprezentowania mieszkańcom oferty pomocowej ośrodka.

W organizację spotkania włączyli się wolontariusze ze Szkoły Podstawowej nr 392 i Zespołu Szkół nr 31.

8.9.7. Spotkania z tradycją świąt Bożego Narodzenia

W grudniu odbył się cykl spotkań przedświątecznych z mieszkańcami Żoliborza:

- w Klubie Seniora „Promyk”, ul. Promyka 5 (Partnerstwo WSM Żoliborz Centralny),
- w budynku przy ul. Krasińskiego 38 C (Partnerstwo „Dla Rudawki i Zatrasia”),
- w Galerii Żoliborz, ul. Broniewskiego 28 (Partnerstwo „Sady Żoliborskie”),
- przy Szkole Podstawowej nr 392, Al. Wojska Polskiego 1a (Partnerstwo „Żoliborz Oficerski”),
- przy Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Dembińskiego 3 (Partnerstwo „Marymont Kaskada”).

Spotkania były okazją dla mieszkańców do złożenia sobie życzeń oraz wspólnego spędzenia przedświątecznego czasu w ciepłej, sąsiedzkiej atmosferze. Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty tworzenia stroików świątecznych zorganizowane przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Dzielnicy Żoliborz. Uczestnikom spotkań towarzyszył Mikołaj z koszem pełnym słodkości.

8.10. Program Wolontariat w OPS

Współpracujący z ośrodkiem wolontariusze angażowali się w różne formy wsparcia na rzecz żoliborskiej społeczności, m.in.:

- prowadzenie zajęć aktywizujących w ośrodkach wsparcia: zumba, joga, poradnictwo psychologiczne, zajęcia przeciwdziałające wykluczeniu cyfrowemu dla seniorów,
- udział w lokalnych wydarzeniach: piknikach, spotkaniach świątecznych, spotkaniach okolicznościowych, międzypokoleniowych, XIV Żoliborskim Festiwalu Śpiewających Seniorów, integracyjnej potańcówce międzypokoleniowej,
- wspieranie żoliborskich seniorów w ramach programu rządowego Korpus Wsparcia Seniorów (31 wolontariuszy),
- wykonanie kartek okolicznościowych oraz stroików bożonarodzeniowych dla seniorów i osób samotnych.

Z ośrodkiem współpracowało 35 wolontariuszy, z którymi zawarto porozumienia oraz określono zakres współpracy, a także wolontariusze aktywni m.in. uczniowie szkół (50 osób) uczestniczący w lokalnych wydarzeniach i spotkaniach.

8.11. Projekt „Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu”

Ośrodek koordynował realizację Projektu „Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu” finansowanego przez Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

Projekt realizowany był w partnerstwie z żoliborskimi szkołami: Szkołą Podstawową nr 392 im. Jana Bytnara ps. „Rudy”, LXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Ignacego Witkiewicza, Zespołem Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego oraz Środowiskowym Domem Samopomocy.

W ramach partnerstwa promowano ideę wolontariatu rodzinnego poprzez włączanie dzieci, młodzieży i opiekunów prawnych w działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej, wymianę doświadczeń, pomoc przy organizacji spotkań tematycznych i imprez okolicznościowych.

Projekt miał charakter międzypokoleniowy. Wolontariusze aktywnie włączali się w szereg działań skierowanych przede wszystkim do żoliborskich seniorów oraz dzieci i młodzieży m.in.:

- pomoc przy organizacji i obsłudze wydarzeń m.in. XIV Żoliborskiego Festiwalu Śpiewających Seniorów, obchodach „Dni Seniora”, Potańcówce Międzypokoleniowej, obchodach Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, Międzypokoleniowego Pikniku Rodzinnego,
- wydarzenia organizowane w ośrodkach wsparcia i klubach seniora m.in.: koncert solistów smyczkowych, klarncistów, flecistów oraz pianistów (uczniów Zespołu Szkół Muzycznych nr 4), oprawa muzyczna podczas spotkań okolicznościowych i świątecznych, instruktaż oraz rozgrywki gry w szachy oraz gry planszowe w żoliborskich ośrodkach wsparcia oraz klubach seniora (uczniowie z SP nr 392),
- wszyscy partnerzy uczestniczący w organizacji projektu wykonali świąteczne ozdoby choinkowe na spotkania świąteczne z mieszkańcami oraz kartki świąteczne dla seniorów.

8.12. Międzynarodowy Dzień Wolontariusza

W grudniu w Urzędzie Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. W spotkaniu uczestniczyli: Zarząd Dzielnicy Żoliborz, pracownicy Ośrodka, przedstawiciele Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu, Centrum Komunikacji Społecznej m.st. Warszawy, żoliborskich szkół, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz najważniejsi goście - wolontariusze, którzy z potrzeby serca wspierają mieszkańców Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy oraz współpracują przy organizacji wielu imprez.

Wolontariuszom z okazji ich święta przekazano dyplomy, wyrazy uznania oraz podziękowania za zaangażowanie w bezinteresowną pracę na rzecz mieszkańców dzielnicy.

Statuetki za pracę wolontarystyczną otrzymały placówki oświatowe – Zespół Szkół Muzycznych im. Karola Szymanowskiego, Zespół Szkół nr 31, Szkoła Podstawowa nr 392, LXIV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Witkiewicza oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

Wydarzenie uświetnił koncert orkiestry dętej uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej nr 4 im. Karola Szymanowskiego na Żoliborzu.

8.13. Dział Administracyjno-Gospodarczy

Dział Administracyjno-Gospodarczy realizował zadania związane z zapewnieniem ciągłości działalności ośrodka, w tym m.in. obsługę kancelaryjną, kadrową, informatyczną, gospodarczą, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz obsługę zamówień publicznych.

8.14. Zamówienia publiczne

Tabela nr 24 Zamówienia publiczne w 2023 r.

Przedmiot zamówienia	Okres	Wartość brutto (zł)	Rodzaj zamówienia publicznego
Usługi cateringowe - przygotowanie i dostarczanie obiadów i śniadań dla uprawnionych klientów Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy, korzystających z ośrodków wsparcia.	01.06.2023-31.05.2024	391 734,00 zł	art. 138o ustawy Pzp – zamówienie na usługi społeczne
Usługi cateringowe - przygotowanie i wydawanie obiadów uprawnionym klientom Ośrodka w lokalu gastronomicznym Wykonawcy, położonym w Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy, na podstawie kart obiadowych	-	Postępowanie unieważnione na podstawie art. 93 ust. 1 i 4 ustawy Pzp	art. 138o ustawy Pzp – zamówienie na usługi społeczne
Usługi cateringowe - przygotowanie i wydawanie obiadów uprawnionym klientom Ośrodka w lokalu gastronomicznym Wykonawcy, położonym w Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy, na podstawie kart obiadowych	02.11.2023-31.10.2024	1 087 800,00 zł	art. 138o ustawy Pzp – zamówienie na usługi społeczne
Usługa dozoru na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy	01.12.2023-30.11.2025	309 730,40 zł	art. 138o ustawy Pzp – zamówienie na usługi społeczne

Ponadto przeprowadzono 144 postępowania zamówień publicznych poniżej 130 000 zł netto.

8.15. Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz

Wydano 9 319 decyzji administracyjnych, w tym 9 303 przyznających pomoc oraz 16 decyzji odmawiających (ok. 0,17% ogółu decyzji) przyznania pomocy z powodu: przekroczenia kryterium dochodowego (9), nie spełnienia kryterium niepełnosprawności (6) oraz braku możliwości rozeznania sytuacji rodziny poprzez przeprowadzenie wywiadu środowiskowego (1).

Wniesiono 6 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych (ok. 0,064% ogółu decyzji), które zostały przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (3 decyzje utrzymano w mocy, dla 3 brak rozstrzygnięcia).

Wydano 343 zaświadczenia dla 153 osób: o korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej w celu przedstawienia w różnych instytucjach (228), w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie (115).

9. Podsumowanie

W 2023 r. Ośrodek wspierał osoby i rodziny dotknięte skutkami sytuacji niepożądanych, które wymagały stałej lub czasowej pomocy. Ze wsparcia korzystały także osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.

Diagnoza problemów społecznych wskazuje, że najbardziej dotkliwe problemy z jakimi borykają się mieszkańcy Żoliborza to: długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz ubóstwo.

Celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz było umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Wspierano osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach godnych człowieka oraz zapobiegania powstawaniu nowych problemów społecznych poprzez podejmowanie działań zmierzających do ich usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym.

Ze wsparcia Ośrodka skorzystało 1171 rodzin (1746 osób w rodzinach) zarówno ze świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, okresowe, celowe) jak i niepieniężnych (praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, posiłek, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne, usługi w ośrodkach wsparcia, pobyt w domach pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu, mieszkanie chronione, schronienie, wsparcie rodziny, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie/domowej).

W związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w Ukrainie, obywatelom tego kraju przebywającym na terenie naszej dzielnicy udzielano pomocy w zakresie świadczenia jednorazowego w wysokości 300 zł oraz w innych formach, podobnie jak w przypadku obywateli polskich.

W wyniku rozeznaczonych potrzeb wydanych zostało 9 303 decyzji administracyjnych przyznających pomoc. Decyzje odmowne przyznania świadczenia stanowiły ok. 0,17% ogółu decyzji.

Dzięki rozwiniętej ofercie pomocy usługowej i instytucjonalnej oraz zaangażowaniu pracowników ośrodka możliwe było objęcie wszechstronnym wsparciem wszystkich grup wiekowych mieszkańców.

W ramach profesjonalnych działań powołane zostały zespoły specjalizujące się w pracy z konkretnymi problemami i grupami dyspanseryjnymi.

W sprawach szczególnie złożonych, które wymagały rozwiązań interdyscyplinarnych zapraszani do współpracy byli przedstawiciele różnych podmiotów m.in. policji, oświaty, służby zdrowia. Celem tej współpracy było kompleksowe rozwiązanie problemów w jak najkrótszym czasie.

W oparciu o zdiagnozowane problemy prowadzone były następujące działalności:

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie/domowej,
- wspieranie rodzin z dziećmi, w tym także prowadzenie asysty rodzinnej,

- ograniczanie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, starszych i osób z niepełnosprawnościami,
- wspieranie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami,
- realizowanie projektu unijnego „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży systemowe wsparcie dla mieszkańców Warszawy w Dzielnicy: Bemowo, Wawer i Żoliborz”,
- rozszerzanie oferty wsparcia poprzez projekty socjalne dla osób starszych i niesamodzielnych,
- pobudzanie i aktywizowanie społeczności lokalnych,
- wspieranie osób pozostających w kryzysie bezdomności,
- rozwijanie współpracy z różnymi podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi,
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników.

Na stałe w działalności ośrodka wpisało się pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w oparciu o partnerstwa lokalne oraz wolontariat. Działania te skierowane były do wszystkich mieszkańców dzielnicy oraz przedstawicieli sektora samorządowego, prywatnego, służb oraz organizacji pozarządowych.

Spotkania partnerów inspirowały do podejmowania działań w celu m.in. zmiany wizerunku środowiska lokalnego, poprawy bezpieczeństwa mieszkańców poprzez wykorzystanie zasobów środowiska, jak i samych partnerów, organizowania społeczności.

Dzięki aktywnej współpracy przedstawicieli różnych podmiotów zostały wprowadzone różne inicjatywy skierowane do lokalnych społeczności m.in. piknik rodzinny, warsztaty w okresach przedświątecznych, potańcówka międzypokoleniowa.

Wszystkie działania ośrodka nakierowane na wspieranie mieszkańców Żoliborza realizowane były ze szczególną dbałością o jakość świadczonej pomocy. Profesjonalizm pracowników skutkowało racjonalnym i optymalnym dopasowywaniem form wsparcia do indywidualnych, często zmieniających się potrzeb klientów.

Zgodnie z prognozą demograficzną opracowaną przez Główny Urząd Statystyczny nastąpi zwiększenie liczby osób w wieku powyżej 60 lat, co związane jest m.in. z wydłużaniem się trwania życia. Część osób w tej grupie wiekowej może być w złej kondycji zdrowotnej i mieć problemy z samodzielną egzystencją. W związku z tym powinny być rozwijane różnorodne formy wsparcia środowiskowego osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

10. Spis tabel

Tabela nr 1 Struktura mieszkańców Dzielnicy Żoliborz oraz osób objętych pomocą ośrodka według wieku i płci	8
Tabela nr 2 Główne powody przyznania pomocy.....	9
Tabela nr 3 Typy rodzin objętych pomocą społeczną.....	10
Tabela nr 4 Struktura gospodarstw domowych beneficjentów ośrodka korzystających z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej	10
Tabela nr 5 Plan i wykonanie budżetu.....	16
Tabela nr 6 Źródła dochodów	16
Tabela nr 7 Struktura planu wydatków według źródeł finansowania	17
Tabela nr 8 Plan i wykonanie budżetu.....	17
Tabela nr 9 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.....	22
Tabela nr 10 Zasiłki okresowe.....	23
Tabela nr 11 Cele zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.....	23
Tabela nr 12 Pomoc w formie posiłku	26
Tabela nr 13 Rodzaj usług opiekuńczych	28
Tabela nr 14 Najczęściej realizowany zakres usług opiekuńczych.....	28
Tabela nr 15 Najczęściej realizowany zakres specjalistycznych usług opiekuńczych	29
Tabela nr 16 Główne problemy występujące w rodzinach objętych asystą rodzinną.....	32
Tabela nr 17 Formy wsparcia, z których najczęściej korzystały osoby w wieku 60+	41
Tabela nr 18 Wiek Powstańców Warszawskich.....	42
Tabela nr 19 Ośrodki wsparcia - dzienne domy pomocy – podstawowe informacje.....	43
Tabela nr 20 Usługi ponadpodstawowe w ośrodkach wsparcia dla seniorów.....	43
Tabela nr 21 Podział osób z niepełnosprawnościami ze względu na wiek.....	51
Tabela nr 22 Osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności według płci	51
Tabela nr 23 Formy wsparcia osób z niepełnosprawnościami	51
Tabela nr 24 Zamówienia publiczne w 2023 r.	58

11. Spis wykresów

Wykres nr 1 Struktura gospodarstw domowych beneficjentów ośrodka korzystających z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej	10
Wykres nr 2 Struktura planu wydatków według źródeł finansowania	17
Wykres nr 3 Formy wsparcia, z których najczęściej korzystały osoby w wieku 60+.....	41

12. Spis rysunków

Rysunek 1 Schemat organizacyjny ośrodka	14
---	----